

Tütün üreticisi fiyatları duyunca kulaklarına inanamadı

TÜTÜNCÜDEN ARTIK YETER

Ege tütün üreticisinin bu ayaklanması öteki bölgelerdeki tütün üreticilerinin ve tüm küçük üreticilerin de yaşadıkları yoğun yoksullaşmaya karşı, işçi sınıfının yanında, artık yeter dediklerini yansıttı.

Yeniçeltel'teki grizu patlamasından az sonra Ege tütün üreticisi de patladı.

Tütün alım fiyatları bu yıl ilk kez tekel genel müdürü tarafından, Ankara'da ve haftalarca gecikmeli olarak duyuruldu. Tekel genel müdürünün, Ekrem Pakdemirli adına yaptığı açıklamaya göre tütün alım fiyatlarına geçen yıla oranla %34 ile %48 arasında, yani enflasyonun çok çok gerisinde zam yapıldı. Bu fiyatın tütün üreticisinde uyarılacağı şiddetli tepkiyi çok iyi bilen hükümet temsilcileri ve bölgenin ANAP'lı milletvekilleri doğal olarak bölgeye gitmeye cesaret edemediler. Nitekim, açıklanan fiyatlar, Ege'de birçok yerde üreticileri ayaklandırdı. Tekel, tüccar ve ANAP binaları hedef alındı.

Akhisar'da, tekel müdürlüğü binasının önünde fiyatları öğrenmek için bekleyen üreticilerin sayısı kısa zamanda 20 bine yükseldi. Fiyatları duyan üreticiler haklı olarak çok öfkeleniler. Tekel müdürlüğü binasının camları kırıldı. Kara ve demiryolu

uzun süre trafiğe kapatıldı. Cadeler ve demiryolu ateşe verildi. Omuzlarda boş bir tabutla şehir merkezine yürümeye başlayan isyancı kalabalık, "cumhurbaşkanı istifa" "hükümet istifa", "Akhisar tekele mezar olacak" gibi sloganlar attı. Müdahale etmek isteyen polisi geri püskürterek tekele ve tüccara ait büroları tahribetti. Sandalye, masa ve dolaplar dışarı atılarak parçalandı, cam ve çerçeveler indirildi.

Tütüncünün isyanı üzerine çevre illerden bölgeye çok sayıda takviye asker getirildi. Sözde tarım üreticilerinin çıkarını savunuyor göünen DYP'nin bölgede bulunan bir milletvekili, isyancı üreticilerin eylemlerine son vererek dağılmalarnı istedi. Ancak isyancılar, "cumhurbaşkanı istifa", "çiftçi elele, piyasa iptal" sloganlarıyla milletvekilini konuşturmadılar. ANAP binalarının taşlandığı, bayraklarının yırtıldığı ayaklanma geç saatlere kadar sürdü.

Milas'ta da sayıları 5 bini bulan üreticiler İnönü Bulvarı'nı saatlerce trafiğe kapattılar. Tü-

tünlerini satmayacaklarını, yacaklarını söylediler. Soma, Kınık, Kırkağaç, Bergama, Muğla, Denizli gibi daha birçok yerde hükümetin politikası ve düşük fiyat çeşitli biçimlerde aktif olarak protesto edildi.

Ertesi gün tekel eksperleri alımlara başlamak üzere Akhisar çevresindeki köylere gittiler. Jandarma desteğinde gittikleri halde yoğun protestolarla karşılaştılar. Tütün üreticileri, "ürünümüzü

satmayacağız, köyü terkedin" dediler. Eksperler üreticilerin inatçı direnişi karşısında bölgeden çekilmek zorunda kaldılar.

Bunun üzerine köylerdeki "güvenlik" önlemleri daha da artırıldı. Durumun gergin olduğu birçok yere ek jandarma birlikleri gönderildi. Ege tütün bölgesi tam anlamıyla askeri ablukaya alınarak piyasa açıldı.

Ancak olaylar piyasa açıldıktan sonra da sürdü. Ayrıca tütüncünün

protestosu Ege'den Marmara'ya atladı.

Tütün üreticisinin bu ayaklanması karşısında tüm burjuva partiler tütün baş fiyatının yükseltilmesini, üreticinin borçlarının ertelenmesini vb. istediler. Kayguları tütün üreticisinin açlığı, tokluğu değil, daha büyük patlamaların doğmasına engel olmak, rejimi kurtarmaktı. Çünkü bu olay yalnızca Ege tütün üreticilerinin öfkelerini yansıtmıyordu.

İşçi sınıfımız zaten uzun bir süredir bu düzene karşı tutumunu almış, kılıcını kuşanmıştı. Örneğin Yeniçeltel'te hiçbir burjuva partisinin temsilcisi yüz bulamadı.

Ege tütün üreticisinin bu ayaklanması, öteki bölgelerdeki tütün üreticilerinin ve tüm küçük üreticilerin de, yaşadıkları yoğun yoksullaşmaya karşı, işçi sınıfının yanında artık yeter dediklerini yansıttı. Egeli tütüncü, "cumhurbaşkanı istifa" diye bağıryorsa, artık burjuvazinin hedef alınmamış hiçbir kurumu kalmamış demektir. Orduya, polise, parti binalarına, resmi binalara takılan tutum da aynı yönü göstermektedir.

Emekçilerin sisteme karşı nasıl büyük bir öfke duyduğunun göstergeleri çoğalmakta ve sıklaşmaktadır. Kıpışma büyük olacaktır.

Mehmet Erenler

Bazı sendika yöneticileri artık kesin bir seçim yapmak durumundadırlar

Sınıf militan eylem diyor

İşçi sınıfımızın önüne kah sınıf dayanışmasını, kah sendikal birliği, kah militan eylemi ana halka olarak çıkarmıştı. Öyle görünüyor ki 1990'ın ana halkası da sendikal demokrasi olacaktır.

Son yıllarda sosyalist ülkelerin aldığı yaralardan ve özellikle de Romanya'daki karşı-devrimden dünya ve Türkiye burjuvazisi yüz buldu. Bununla bağlı olarak bir süredir Türkiye'de de sınıf mücadelesi, bir yandan "uygar tartışma", "ulusal mutabakat" gibi mavallarla uyutulmak, öte yandan çeşitli gerici önlemlerle baskı altına alınmak isteniyor. Ancak zayıf halka Türkiye'nin, derin ve keskin sınıf çelişkilerinden kaynaklanan patlayıcı ortamında, evdeki hesap bir türlü çarşıya uymuyor.

Burjuvazi, dış Türkler edebiyatıyla şövenizmi kışkırtmak istedi. İçerde yaşayan işçilerin ve emekçilerin sorunları bu isteği gölgeledi. Teröre karşı ulusal birlik havası yaratmak istedi. Çok geçmedi, yaşam, en büyük

teröristin bu düzen olduğunu, kâr için işçileri diri diri gömdüğünü bir kez daha sergiledi. Uygarlığın izi yokken ve göz göre göre yapılan katliamlar tartışmaya yer bırakmazken "uygar tartışma", sınıflar arasındaki derin uçurum her an kendini hatırlatırken "ulusal mutabakat" gibi mavallar işçiler emekçiler için ancak mizah konusu olabilmektedir.

Öte yandan, bütün "demokratikleşme" çığlıkları arasında, atılan gerici adımlarda bir süredir yine bir yoğunlaşma var. Türbanın serbest bırakılması, sözleşmeli personel kararnameinde olduğu gibi Anayasa Mahkemesi kararlarının bile hiçe sayılması, Danıştay'ın, Yargıtay'ın yetkilerinin kısıtlanmaya, siyasal görüşleri nedeniyle bazı milletvekillerinin

dokunulmazlığının kaldırılmaya çalışılması, Muammer Aksoy'un vurulması, Halit Çelenk'in ölüm tehditleri alması bunların örnekleridir.

Bunlardan etkilenenler yok değil. Örneğin, güllük gülistanlık ortamlarda bile demokrat olmayan SHP'nin bazı milletvekilleri, meclis komisyonunda 142/3 konusunda çekimser oy kullanmışlar. Bunlardan, bir de, ileri adım attığında korkuya kapılan, geri adım atmak için can atan bazı sendika yöneticileri etkileniyorlar. İşçiler, emekçiler ise öylesine bir öfke içindedirler ki, bu gerici adımlara zerrece yüz vermiyorlar, hatta biraz daha öfkeleniyorlar.

İşçi eylemleri dalga dalga kabarıyor, Anadolu'nun dört bir yanından fırlıyor. İştin atılmalar, keyfi sürgünler, zorunlu tasarruf, alacakların ödenmemesi, ek zam, sözleşmeli personelin ve memur işçilerin sendikalaşması, özelleştirme, işçi sağlığı ve iş cinayetleri - işçi sınıfımız bütün bu konularda yayılım ateşine başladı.

İşçi sınıfı içinde militan eylem yönünde artık engel tanımaz bir kararlılık vardır. Yeniçeltel katliamına gösterilen yaygın ve sert tepki bunu kanıtlamıştır. Toplu iş bırakma, miting, yürüyüş vb. eylemler ve militan sonuç alıcı eylem önerileri ortalığı sarmıştır.

Bir yanda, zaten gölgesinden korkan bazı sendika yöneticilerinin son sıralarda yoğunlaşan gerici önlemlerden hemen etkilenivermeleri, öte yanda, işçi sınıfı içinde militan eylem yönünde engel tanımaz kararlılığın artan basıncı. Bu durumun hoş bir sonucu oluyor. Söz konusu sendika yöneticileri geriye doğru adım atınca işçinin şamarıyla karşılaşılıyor. Böylece sendikal demokrasi sorunu gündemin birinci sırasına ve hızla, radikal olarak çözülmeye aday bir madde olarak oturuyor.

Bundan önce yaşam, işçi sınıfımızın önüne kah sınıf dayanışmasını, kah sendikal birliği, kah militan eylemi ana halka olarak çıkarmıştı. Öyle görünüyor ki 1990'ın ana halkası da sen-

dikal demokrasi olacaktır. Yanlış anlaşılmasın. Ana halka, öteki halkaların olmadığı anlamına gelmez, tam tersine tüm zincirin nereden yakalanacağını anlatır. Yani militan eylem de, sendikal birlik de, sınıf dayanışması da yine gündemdedir. Ama artık onların önünü açmak için de sendikal demokrasiyi işletmek gerekmektedir ve zaten gelişmeler de bu yöndedir.

Sendikal demokrasi konusu, sınıf mücadelesinin, demokrasi mücadelesinin önünde daha fazla engel olamaz, sınıf mücadelesi de durdurulamaz. Söz konusu sendika yöneticileri artık kesin seçim yapmak durumundadırlar. Gerici rüzgarlardan etkilendikleri ve sınıfın ilerici iradesini engelledikleri ölçüde, ezilip gideceklerdir.

İşçi sınıfımız yıllardır ısrarla sürdürdüğü tutumu, Adana mitinginde bir kez daha dile getirmiştir.

Devrimci Türk-İş'i yaratacağız!

DİSK'i Türk-İş'te yaşatacağız!
Mesude Yenidünya

İŞÇİNİN SESİ
Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. Yazışma adresi: PO Box 513, London N16 5QB, England Baskı: Multiline Systems Ltd. (TU) Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulundadır. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

Neden? Neden?

Ben İstanbul'da oturan bir sempatizanızım. Son günlerde yaşanan olaylar ve bu olaylar konusunda kafamda uyanan soru işaretleri üzerine size yazmaya karar verdim.

Bugün sosyalist blokta yaşanan fırtına, yakın zamanlara kadar sapsağlam görünen sosyalist ülkeleri birer birer önüne katıp sürüklemekte.

Bu ülkelerde yaşanan olağanüstü gelişmelerin yorumlanması, doğru ve ikna edici biçimde açıklanması ise, sanıyorum en acil görevlerden biri. Çünkü sadece sosyalizmle yeni tanışan kişiler değil, yıllardır bu hareketin içinde yer almış kişiler bile, gelişmeleri değerlendirmekte güçlük çekmekte.

Bugün benim ve benim gibi düşünen pek çok kişinin kafasındaki temel soru "neden" sorusudur.

Neden sosyalist ülkeler burjuva basınında "çöküş" diye adlandırılan bu duruma düşmüşlerdir?

Karşı-devrimci güçler bu ülkelerde nasıl bu denli gelişebilmişlerdir?

Geniş halk yığınlarının gösterdikleri tepkilerin temelinde neler yatmaktadır?

Sosyalist blok ülkelerinde planlı üretim yapılmasına karşın, ekonomileri ve üretimlerindeki hantallığın kaynağı nedir?

Nerelerde hata yapılmıştır ve bu hatalardan geleceğe yönelik çıkartılacak dersler nelerdir?

Bu soruların açık ve net bir biçimde cevaplandırılması gereklidir. Aksi takdirde sürekli olarak burjuva basınına koşullandırılan kitlelerin sosyalizm konusunda kafalarında uyandırılan kuşkuların daha da büyümesi kaçınılmaz olacaktır. Biliyoruz ki uygulamada yapılan hataların faturası sosyalizme çıkartılmaktadır. Kanımca bu konuda yayınlanmış yazılar yeterince derli toplu ve yeterince aydınlatıcı olamamış ya da geniş kitlelere ulaşamamıştır.

Önerim, sosyalist

ülkelerde geçmişten bu yana yapılan uygulamaları, hatalarıyla, sevaplarıyla değerlendiren, bugünkü duruma yol açan temel nedenleri ortaya koyan geniş bir yazı dizisinin (belki de ülke ülke ele alarak) hazırlanmasıdır. Bu dizinin gelişen yeni olanaklarımızla daha geniş kitlelerde yankı bulacağına inanıyorum. Ve yine inanıyorum ki, böyle bir dizi bu toz duman ortamında birçok kişinin kafasını netleşmesini sağlayacak, partinin geniş kitlelerle bütünleşmesi ve daha sağlam bağlar kurmasına yol açacaktır.

Dostlukla

K.R., İstanbul

İşçinin Sesi'nin notu:

Değerli yoldaş, Sorularının bir kısmının yanıtı *TKP Programı*'nda, *Yaşayan Sosyalizm*, *Sosyalizm ve Demokrasi* gibi kitaplarımızda ve gazetemizde çıkmış çeşitli yazılarda vardır. Bir kısmını, bu sayımızda yayınladığımız MK açıklaması yanıtlayacaktır. Bir kısmı ise zaman içinde daha kapsamlı araştırma gerektirmektedir. Yaptığın birçok öneriye yürekten katılıyoruz.

"Yılmaz'ın anıtına katkı" gecesi

Değerli Yoldaşlar, 21 Ocak 1990 tarihinde "Yılmaz'ın anıtına katkı" gecesi yapılmıştı. Gecenin örgütlenmesine Paris'te bulunan çeşitli sol örgütler katkı yaptılar. Paris bölgelere ayrıldı. Her örgüt bir bölgeyi afişledi. Bilet satışları yapıldı. Biz de bu çalışmanın içinde aktif yer aldık.

Paris'in en büyük salonlarından biri olan Zenith salonu doluydu. Böylece, hem emekçi halkımızın yiğit devrimci sanatçısı Yılmaz Güney anıldı, hem de anıtı için büyük bir katkı toplandı.

Gece bütünüyle başarılıydı ama çeşitli örgütlerden arkadaşların çeşitli eksikleri vardı. Örneğin, geceye katkı yapan örgütlerin adları arasında örgütümüzün adı okunmadı. Aynı "unutkanlık" mesajlar okunurken de yaşandı. Umarız ki geceyi hazırlayanların bu "unutkanlığı" bilinçli değildir.

Bence bizim de ciddi eksliğimiz, sorumlu yoldaşın, derneğin işleri nedeniyle geceye gelememesi oldu. Eğer sorumlu yoldaşımız gecede olabilseydi ya da onun yerine gelen yoldaşların arasından bir sorumlu saptanmış olsaydı, bu duruma amında müdahale edebilirdik.

Devrimci selamlar

Ufuk Ç.

Yılmaz'ın yılmazlığını hep anlatıyoruz

Merhaba yoldaşlar, Devrimci sanatçı Yılmaz Güney'in anıtı için Paris'te yoğun çalışmalar yapıldı. Yaşamını Türkiye emekçi halkına adanmış, her zorluğa karşı yılmadan savaşmış bu sanatçı için yürütülen çalışmalara derneğimiz de katıldı. Ayrıca, onun boyun eğmezliğini, derneğe gelen işçi dostlarımıza hep anlatıyoruz.

Anıtının yapılması için gece biletlerini sattık. Gecenin afişlerini işçilerin yoğun olduğu yerlere asarak katılımın artmasını sağladık.

Sayırsız zorluk, baskı şantaj ve sürgünlerle boğuşan bu insanı büyük kılan neydi? Onu, roman ve hikaye yazarlığı, sinema oyunculuğu, senaristlik dallarında başarıya ulaştıran, tırmandıran gücün kaynağı neredeydi? Onu, toplumun sırtına yük olan bir sınıfın hizmetinde

sanatsal "harikalar" yaratan "büyük" sanatçılardan ayıran neydi? Bu soruların yanıtları herhalde oldukça derin ve kapsamlı bir çalışmayı gerektirir. Ama özet olarak, sınıf mücadelesindeki, bu büyük tarihsel saflaşmadaki konumunu ve dünya bakışını belirtebiliriz.

Arif Emin

Dinmeyecek bu isyan

Yoldaşlar, Bir devrimcinin boşlukta kalması doğru olmayan bir durumdur. Gelecek için, komünizm için örgütlü mücadele vermek gerekir. Doğru ideolojiye örgütlü olarak sahip çıkmak gerekir.

Biz emekçiler ateşin korlarıyız. Bir bütünüz, devrim ateşiyiz. İşçi devriminin yolu işçinin emekçinin yüreğinden geçer. İşçiler olarak, komünizme gönül, TKP'nin kırmızı bayrağı

Asit yağmuru gelmesin diye ben seni bekliyorum

Merhaba gülüm,
Bu sana son mektubum olabilir.
Çünkü
Ankara düştü

Yıllardır bombalanan şehir bugün en ağır darbeyi yedi.
Yoğun bir sis, yoğun bir duman üstümüzde.
Göz gözü görmüyor.

Aşağıdaki buhar, yukarıdaki karbondioksitle birleşirse, sonumuz geldi demekmiş. Asit yağmuru başlayacak. Yıllardır tek tek ölümler - ki duymadıklarımız, bilmediklerimiz de var - yerini toplu ölümlere bırakacak.

Şaka değil sevgilim, Ankara sahiden düştü. Yalnız Ankara da değil, birçok şehir merkezi teslim olmak üzere. İstanbul, İzmit, Bursa, Isparta, Seydişehir, Diyarbakır, Mardin, Konya, son nefesini veriyor.

Hükümet ve uzmanları çok yönlü bir çaba(!) içindeler. Her türlü önlemler(!) şüretle uygulamaya sokuyorlar. İlk önce, - birinci kademe uyarı önlemi - İlk ve orta öğrenim tatile sokuldu - Zaten Kürdistan'da öğrenim diye birşey kalmadı. Üniversite öğrencileri ise, okulla karakol arasında gidip geliyorlar -

Günde ancak iki kere sobalar yakılabilecek. - Soğuktan ölmek ve yakacaksızlık, yasal hale getirildi -

Dışarıdan kaçak olarak şehre giren bölücülerin, - pardon kömürlerin - girişi engellenecek. - Halk bittikten sonra, doğal gaz sistemi, uygulamaya girecek -

OKUNACAK EN BÜYÜK KİTAP İNSANDIR

TARİHTE VE GÜNÜMÜZDE ALEVİLİK

R. Yürükoğlu

"Alevilik tarihimizde ezilmişlerin savaş bayrağı olmuş, halkın içinden gelen direnme-ayaklanma duygularını dile getirmede başı çekmiştir. Dahası, Türkiye'de bugün 20 milyona yakın Alevi, egemen güçlerden gelen yoğun baskı, eziyet ve zorbalık altında yaşamaktadır."

İsteme adresi:

Alev Yayınları, Piyerloti Caddesi 17/4-C,
Çemberlitaş, İstanbul, Tel: 516864

(Toplu isteklerde indirim yapılır)

altında mücadele verelim.
Bu mücadele iki yüzlülerin değil, komünistlerin mücadelesidir. İşçiyi en iyi anlayan işçidir. İşçinin haberini en iyi veren *İşçinin Sesi*'dir.

*
Yürü! Dinmeyecek kalplerdeki bu isyan

Sönmeyecek bu ateş
Ülkeme sosyalizm gelene kadar
Biz emekçiyiz
Savaşacağız dünya bizim olana kadar
Yıkacağız engelleri
Dünyada sınırlar kalkana kadar
Komünizmi kurana kadar
K.Huzur, Londra

Daha etkin bir önlem, uzman bir profesörümüz(!) tarafından dile getirildi: "İlk önlem olarak Ankara terkedilmelidir."

Birkaç entel arkadaşı, dağlara çıktılar. En militan yöntemle savaşıyorlar(!) Hâlâ ölmedilerse eğer, birkaç ağaç dikecekler. - Sen de bilirsin bir kayın ağacı on kişinin yıllık oksijenini karşılayabiliyormuş -

Bazı arkadaşların görevleri daha tehlikeli(!) Paçaları sıvadılar, göllerin temizliğine daldılar. İmza da topluyorlar. - Sivrisinek avlıyorlar. -

Çevre sorunu diye yırtınanlar, yeşil yeşil deyip, bir türlü kızılbaşamayanlar, global sorunlara, sınıflarüstü yananlar, böyle giderse, ancak birkaç mevsim yaşarlar, Çünkü onlar, savaş olmadan da burjuvazinin, halka karşı, kimyasal silah kullanabileceğini, öğrenemediler.

Halkımız maskelerle dolaşiyor. Ölüm kusuyor gökyüzü. Toprakta zehir fıskırıyor. Sular her eve mikrop taşıyor. Petkim gibi birçok yerde, işçiler ölüyor.

Şaka değil sevgilim, kadın hastalıkları arttı. Doğumlar korkulur hale geldi. Elma yanaklı çocuklar tarihe karıştı.

Dudaklarıma konacak, tertemiz bir öpücük gibi gel. Bekliyorum seni.

Ozan Öncü
4 Ocak 1990

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi olağan toplantısını yaptı. Dünyada ve Türkiye'de durumu ve bu durumun partinin önüne koyduğu görevleri değerlendiren Merkez Komitemiz, aynı zamanda örgütsel stratejinin ilk altı aylık uygulamasını da gözden geçirdi ve önümüzdeki altı ayın önemli görevlerini belirledi. Merkez Komitesi toplantısında kabul edilen iki ana belgeyi aşağıda veriyoruz.

TKP Merkez Komitesi Durum Değerlendirmesi

Dünya

1. Dünya sosyalist sistemi hızlı bir çöküş, dünya komünist hareketi hızlı bir çözüme içindedir. Bu durum, asıl olarak Sovyetler Birliği'yle bağlıdır. Sovyetler Birliği'ndeki durum ise bir yönüyle devrimin içinde yer aldığı nesnel koşullarla, bir yönüyle devrimden sonra partinin yaptığı hatalarla bağlıdır.

2. Rusya'da devrim, sosyalizm için minimum bir taban üzerinde gelişti. Bunun getirdiği tarihsel bir açmaz vardı. Böyle bir üretim güçleri tabanında kurulacak toplumun, başkalarını da sömürmeden, ekonomik yarışmayla emperyalizmi geçmesi olanaksızdır.

Sovyetler Birliği'nin ekonomik yarışma içinde emperyalizmi geçmesi bir yana, halkına ileri kapitalist ülkelerdekine benzer bir yaşam düzeyi sunamadıkça emperyalizm karşısında tutunabilmesi, likidasyon tehlikesini atlatabilmesi son derece zordur.

3. Zorun başarılmasını ikinci noktayla bağlarız. Parti arka arkaya hatalar yaptı. Sovyetler Birliği'nin büyük görevi, dünyadaki devrim oluşumlarına her yoldan yardım etmektir. Oysa Sovyetler Birliği'nin tek misyonu, Lenin öldükten sonra giderek artan biçimde emperyalizmi barış içinde ekonomik yönden geçmeye kaydırıldı. Hatta, tarih vererek, "çelik ve süt üretiminde ABD'yi geçtiğimizde", ya da "1980'de komünizme varacağız" dendi. Dünya devrimci gelişmesinin kanalı yanlış yöne çevrildi.

Hatalar yaptıkça partinin getirdiği önlemler Marksizmin daha da dışına düştü. Ekonomide sosyalizm adına yapılan zorlamalar, sosyalist ülkeler arasındaki ulusçu çekişmeler, Komekon'un daha başından sosyalist entegrasyonun değil, ulusçu ayrılıkçılığın organı yapılması: Sovyetler Birliği dışında küçük ülkeler olan sosyalist ülkelerin hepsi ayrı çelik endüstrisine, elektronik endüstrisine vb. sahip olmak için boğuştu. Birbirlerine karşı gümrük duvarları koymak için didindiler. Dünya burjuvazisinin bile geride bırakmaya başladığı bir noktada debelenip durdular.

Aktif yığın demokrasisinin olmayışı, işçi sınıfının kendi devletinde siyasal erkte yer tutmayı, kendi düzeni içinde çıplak diktatörlük altında yaşamaya ise sonuç belirleyici önem taşıdı. Proletaryanın aktif yığın demokrasisinin uygulanmaması hem tarihsel yetersizlikleri aşmayı, hem bürokrasiyi dizgin altında tutmayı engelledi. Son tahlilde, sosyalist üretim biçiminin temel ekonomik yasasının işleyebilmesini de engelledi.

4. İşlenen hatalar, yapılan hak-sızlıklar tabii ki ödenecekti. Bu Marksizmin iflası değil, Marksizmi uygulamayanların iflasıdır. Ancak bugün emperyalizmle işbirliği içinde, kimisinde açık,

kimisinde üstü başka görüntülerle örtülmüş şekilde gelen de karşı-devrimdir. Faturayı yönetenler değil, sosyalist ülkeler işçi sınıfı ödemektedir.

Bunun tüm dünya açısından sonuçları olacaktır. Dünyada karşı-devrim ve gericilik dönemine girilmiştir.

Bir Küba'da, Arnavutluk'ta, Çin'de sosyalizmin, kendi yanlışlarıyla birlikte de olsa direnişi, uluslararası süreçleri tersine çevirebilecek güçte değildir. Varlık-yokluk sınırında ve gericilik saldırısı altında, bu ülkeler de çok zor bir döneme giriyorlar.

5. SB'nin, sosyalist sistemin yerinden oynamasıyla genel dünya dengesi bozuldu. Emperyalizmin de dengesi bozuldu. Emperyalistler arası rekabet hızla yükselmektedir.

Bugün yüksek teknoloji yatırımları için sosyalist ülkeler pek elverişli değildir. İleri kapitalizmin istediği işgücü bu ülkelerde sınırlıdır. İş disiplini düşüktür, absentizm yaygındır. Ulaşım olanakları geri, alt yapı yetersizdir. Daha emek yoğun yatırımlar sözkonusudur. Emperyalizmin bu ülkelere büyük para yatırması, en başta onları sosyalist düzenden daha hızlı, daha kolay çıkarabilmesi için zorunludur. Emperyalistler arası rekabetin keskinleşmesi asıl olarak emperyalizm açısından ana düşmanın ortadan çekilmesi nedeniyledir.

Yine de bu ülkeler emperyalizmin yatırımları için geniş bir alandır. Bu da emperyalist ülkeler

arasında rekabetin kızışmasında bir faktördür. Büyük pazarın, emperyalistler arasındaki çatışmayı ve metropol ülkelerdeki sınıf mücadelesini etkileyeceği açıktır.

6. Büyük çöküşün etkileri bilinçlere tam sindiği zaman zararın boyutları daha iyi ortaya çıkacaktır. Ancak şimdiden şu açıktır ki, ideolojik saldırı aşırı yoğunlaşmıştır ve daha da yoğunlaşacaktır. Ortalama insanın kafası çok şartlanacaktır. Yıkılan Marksizmden sapanlardır ama şimdi basın araçları dünyanın her yerinde, "sosyalizmin işlemediği anlaşıldı" diye bağırıyor. Bu beyin yıkamanın etkisinin olmayacağını düşünmeyelim. Tüm dünyada devrimci hareket büyük bir bunalmı yaşayacaktır. Dünyada bir dönem objektif olarak yıpratma savaşı gidecektir.

7. Dünya çapında ortaya çıkan her dönem gibi bugün gelişmekte olduğuna işaret ettiğimiz karşı-devrim ve gericilik dönemi de yalnızca bir eğilimdir. Ekonomik, toplumsal ve siyasal açılarından ülkeler arası büyük farklılıklar taşıyan dünyada gelişen karşı-devrim ve gericilik bir ülkedeki karşı-devrim gibi tek renkli ve herşeye egemen olamaz. Bu nedenle de, bir ülkede ortaya çıkan faşizm gibi bir dönem değildir. Verilecek savaşın "düzenli geri çekilme" değil, "yıpratma savaşı" oluşu da bu farklılığı anlatır.

Ancak dünyanın bir yarısında-ki çıplak karşı-devrimin, öteki

yardındaki ülkelerin gelişimini etkilemeyeceği de düşünülemez.

8. Bugün dünya çapında bir eğilim olan karşı-devrim ve gericiliğin taşıdığı özellikler de oldukça farklıdır.

En başta, gelişmekte olan somut bir devrimci patlamayı ezmeyi değil, sosyalist ülkelerin ekonomik, toplumsal ve siyasal yapısını değiştirerek, bu ülkelerde daha önce olmuş devrimleri ezmeyi amaçlamaktadır. Sosyalist ülkelerde üretim araçları üzerinde uzun bir süredir "işçi sınıfı adına" kullanım hakkına sahip olan bürokrasiyi, emekçiyi hakir gören bu katmanı, yaratacağı yeni kesimlerle destekleyerek, sömürücü bir sınıf durumuna getirmeyi amaçlamaktadır.

Sonra bu karşı-devrimin, emperyalizmin de olağanüstü yardımıyla, oldukça denetimli, evrimci ve zamana yayılan bir gelişimi vardır. Tam da bu nedenle, çeşitli aşamalarında durdurulabilir.

9. Öte yanda dünya kapitalizmi birkaç yıldır yavaş ama kararlı bir gidişle genel-sistemsel bir bunalımın (recession) içine girmektedir.

Sosyalist ülkelere yatırılmak zorunda olan her birim para bu bunalımı da yakınlaştırmaya katkı yapacaktır.

10. Önümüzdeki dönemde dünyasal gelişmeler bu iki eksen içinde (a. sosyalist sistemin çöküşü ve karşı-devrim, b. dünya kapitalizminin girmekte olduğu bunalım) belirlenecektir.

Türkiye

11. Uluslararası gelişmelerin son dönemde gitmekte olduğu yol, Türkiye açısından dış etkilerle iç dinamik arasında büyük bir farklılık doğuracaktır.

İç dinamik, dış faktör kavramları göreceli kavramlardır. Kapitalizmin ulaştığı her aşamada yeniden ele alınmalıdır. Üretimiyile, telekomünikasyonu bu denli entegre olmuş bir dünyada eskisi kadar kolayca, "iç dinamik belirler, dış faktör etkiler" denemez. Ülkenin büyüklüğüne, jeopolitik konumuna, toplumsal yapısına, örgütlü güçlerine vb. bağlı olarak bu iki öğeden biri daha etkin olabilir.

Dünyada yaşanan olayların Türkiye devrimine etkisi nasıl ve ne kadar olacaktır? Bu soruları yanıtlayabilmek için Türkiye'deki gelişmeleri dikkatle izlemek gerekir.

Ülke içinde durum çok gergindir. Türkiye'nin zaten bıçak üzerinde duran istikrarı bu kaynaklar içinde hızla bozulmaktadır. Bugün Sünni tarikatçılığın önde olduğu bir hükümet başta. Cumhurbaşkanı da Nakşidir. Yarı bağımsız bir Azeri cumhuriyeti kurulursa hiç beklenmedik durumlar doğabilir. Ayrıca ülkenin tüm komşularıyla sorunları keskinleşmiştir.

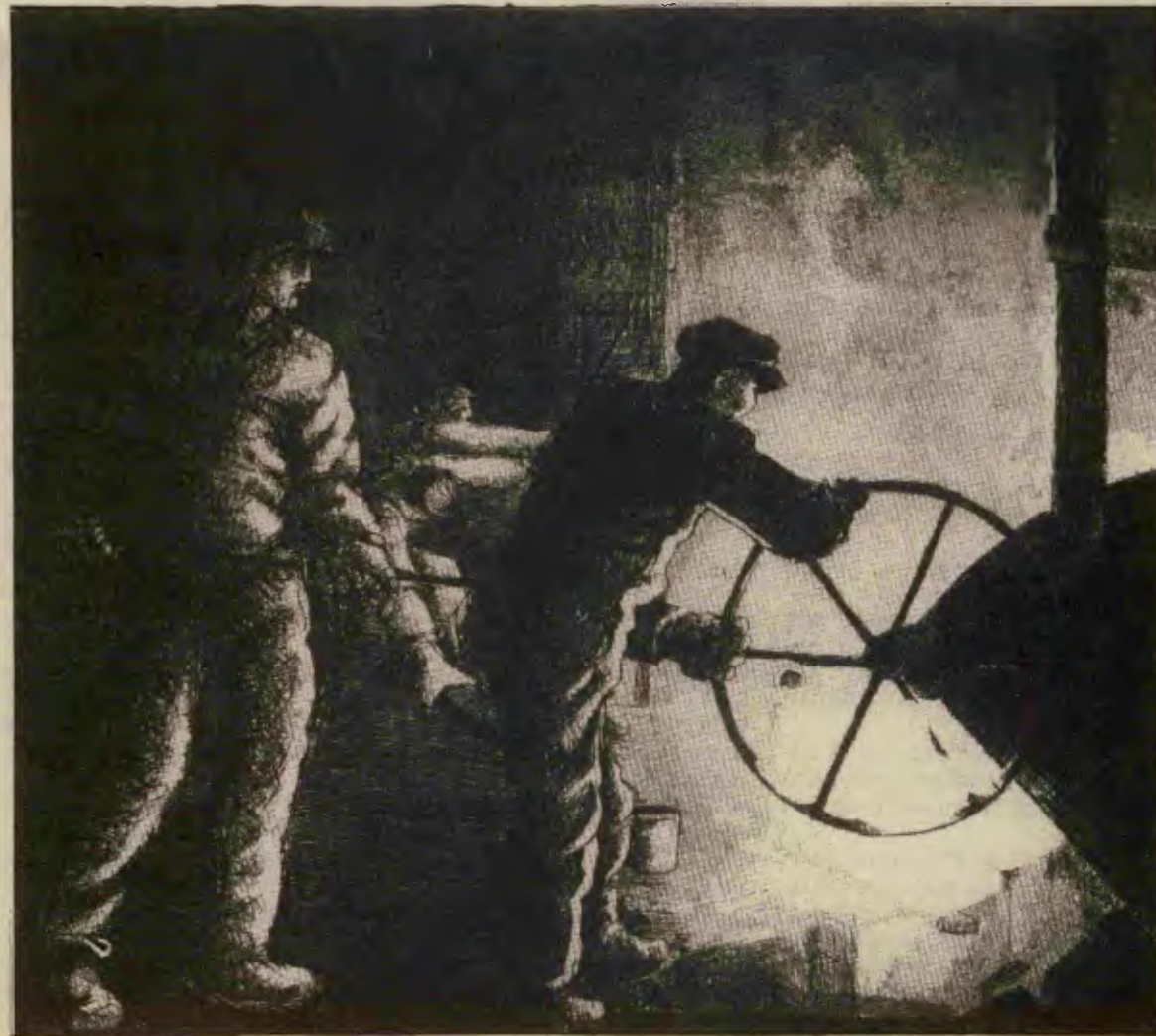
Kapitalizme açılan geniş sosyalist pazarın Türkiye'de dış ve iç finans-kapital yatırımlarını azaltmasını da beklemeliyiz. Bu, sınıfın daha da yoksullaşması, işsiz kalması, daha ağır sömürü koşullarına çekilmesi demektir. Sınıf mücadelesinin nesnel koşulları daha da yükselecektir.

12. Ne var ki, ülke içi bu durum uluslararası alanda devrimci alternatifin ezildiği, komünizmin halkların gözünden düşürüldüğü ve daha da düşürüleceği bir noktada ortaya çıkmaktadır. Devrimci hareket bir bütün olarak, ama özellikle Sovyetçi kesim büyük bir bunalıma girecektir. Dünyada ortaya çıkan gelişmeler, mücadelede komünist öncülüğü zorlaştırmaktadır.

Parti

13. Yine de, dünya çapında ve Türkiye'de girilmekte olan yıpratma savaşından komünizm için en zor olan günde bile partimizin kat kat güçlenerek çıkma şansı vardır. Çünkü devrimci hareket büyük bir bunalıma giriyor ve soruların yanıtları da raslantısal verilmiyor. Çünkü baskı ve sömürü daha azgınlaşacak, daha pervasızlaşacaktır. Çünkü devrimci hareketin dünya çapında girdiği bunalımdan etkilenip partiden ayrılacak üyemiz yoktur. Bu sorunları, yaşayan sosyalizmin değerlendirilmesini on yıl önce yaparak aşmıştık.

14. Yalnız bu gelişme ancak ideolojide Marksizmi en ortodoks biçimde savunarak ve geliştire-

Parti dokusunu sıkılaştırmak için:

12. Merkez organı tüm örgütlenme çalışmalarının belkemiği yap.

Yaz boyunca merkez organ yayınının aksaması bu konuda önemli bir engel oldu. Ancak bölge örgütlerinde bu nokta üzerinde yeterince yoğunlaşma ve odaklaşma olmadığı da görülüyor. Örgütlerin elden dağıtım sayısı hâlâ çok düşük. Var olan tüm potansiyel kullanılmıyor. Fransa örgütü istikrarlı bir başarı gösterdi.

13. Merkez organ temelinde eğitimi ve merkez organa haber göndermeyi her hücrenin gündem maddesi yap.

Bu konuda örgütlerin çalışmalarındaki dalgalanma henüz ortadan kalkmış değil. Organ toplantılarının aksaması veya eğitimin gündemin son maddesi olduğu ve zaman kalmadığı için yapılması çok sık raslanılan gerekçeler. Merkez organa haber yollama konusundaki iyileşmeler de dalgalanmaktan kurtulamadı.

14. Planlı çalışmayı ve odaklaşmayı ısrarla uygula ve denetle.

Örgütlerimizin ve örgüt sekreterlerinin en ciddi eksiği bu noktada ortaya çıkıyor. Siyasal ortamın hızla birçok sorunu gündeme getirdiği ve birçok pratik işin aynı anda yapılması gerektiği günümüzde, yeterince odaklaşma olmayınca can alıcı görevler atlanıyor, birçok olanak değerlendirilemiyor. MKS'nin denetiminin aksamaları da bu durumu olumsuz etkiliyor.

15. Merkezi bilgilendirmeyi ve merkeze danışmayı çalışmaları güçlendirmek için kullan, düzenli rapor ver.

MK kararı olarak alınan düzenli rapor biçimine uygun rapor verme aksıyor. Örgüt yöneticisi yoldaşlarda "MKS istemedikçe rapor yazmama" eğilimi göze karıyor.

Bir başka belirgin sorun da ortaya çıkan olanaklar üzerine merkeze bilgi verme ve danışmadaki eksiklikler. Alanın yöneticisi kendi çerçevesi içinde bir olanağı değerlendirmenin olanaksız olduğunu düşünüyor. Ama örgütün öteki bölümleri aracılığıyla yapılabilecek çalışmaları göremediği için, bütüne yararlı fırsatlar kaçabiliyor.

16. Parti üye sayısını artırmak hem görevlerin başarıyla yerine getirilmesi için, hem de görevler başarıldıkça gerçekleşecek sürekli hedefler.

Partimiz geçen yıl içinde geçirdiği bunalımlı dönemin bir sonucu olarak net olarak küçülmüştü. Çalışmaların yeniden yükselmesi ile paralel olarak yeni üye kazanma hızı özellikle sonbahardan başlayarak yükselmeye başladı. Ancak üye istatistikleri karşılaştırıldığında haziran MK toplantısına göre net büyüme gözüküyor.

Bu noktada bir sorun vardır. Son altı aylık çalışmalarda gözle görülür gelişmelere karşın istatistiklerde net büyüme yok görünmesi, geçen MK toplantısı öncesinde üye sayısı bilgilerinin gerçekçi olmamasından kaynaklanıyor. Burada, özellikle Türkiye örgütleri ile bilgi alışverişinin sorunları ve üyelik normuna yaklaşımdaki hatalardan kaynaklanan eleştirilmesi gereken iki nokta var.

Birincisi üyelik bilgi formlarının düzenli iletilmemesinden ve verilen sözlü bilgilerin sağlıklı olmamasından kaynaklanıyor. Partide bir yıldan daha fazla kıdemli olup da merkezde bilgi

forması olmayan yoldaşlarımız var. Bu sorun çözülmelidir.

İkincisi, bazı örgütlerimizin üye ve yakın sempatican ayrımını iyi yapmaması ve aceleci biçimde üye almasından kaynaklanıyor. Böylece üyeliği son derece kısa süren ve ilişki koptuktan sonra bu durumla ilgili merkeze bilgi verilmeyen bir dizi insan var.

Bunlar sonuç olarak istatistikleri şişirici bir rol oynuyor. Bu durum ister subjektif hatalardan kaynaklansın, isterse objektif yönleri olan sorunlar olsun, sonuç olarak partinin ya da biriminin başarısını kısa süreli olarak abartmak anlamına geliyor. Ama uzun erimde gerçek başarıyı gölgeliyor. İstatistiklerde bu sorunun ortaya çıkmasında MKS'nin eksikleri de önemli bir rol oynadı. Ayrıca kriz dönemi boyunca arşiv ve yazılı rapor düzeninin kararlar durdurulması etkili oldu.

Bugün, MKS tüm örgüt birimleri ile yaptığı ikili bilgi alışverişi temelinde, Haziran 1989 MK toplantısından bu yana partide yeni üye kazanma hızının %14, net büyüme oranının ise %12 olduğunu belirledi.

a) Parti merkezinin aldığı darbenin etkilerini aş, yerel örgütlerin dışına çıkabilmiş, kendine yeterli biçimde örgütlenmiş bir MKS çalışması yarat.

17. MKS'nin kadrosunu ve altyapısını güçlendir, denetim yanında, asıl yönlendirmeye ağırlık veren bir çalışma yürüt.

18. Teknik büroyu koşullara

uygun olarak örgütle, kadrosunu güçlendir.

Teknik büro yeniden çalışmaya başladı ancak kadrosu güçlendirilemedi.

b) İlegal alan örgütünü geliştir ve yetkinleştir.

19. Bölge örgütlerinden yeterli yoğunluğa ulaşmış olanların semt ve fabrika düzeyinde örgütlenmesini sağla.

Bölge örgütlerinde semt örgütlenmesi modeli uygulanmaya başlandı.

20. İlegal alan örgütlerinin basım, dağıtım, teknik ve güvenlik birimlerini yetkinleştir, bu birimlerin birbiriyle kesişmeden örgütlenmesini sağla.

Yeni kadro aktarımlarıyla illegal alan örgütleri sayıca azaldı ve çalışma alanlarında yoğunlaşma başladı. Ancak henüz yeterli sonuçlara ulaşılmış değil.

21. Orta Anadolu parti örgütünü kur.

Bu birimin örgütlenmesi gerçekleştirilemedi.

c) Legal alan örgütlerinin girişken ve parti damgasını taşıyan bir çalışmayla demokrasi kavgasında yer almasını sağla.

22. Varolan legal girişimleri güçlendir, yaygınlaştır, partiye üye kazanma çalışmasıyla bağla.

Legal dernek ve benzeri girişimleri yaygınlaştırma, şubeler kurma yolunda olumlu adımlar atıldı. Kadro aktarımı yoluyla legal alan örgütlerinin çalışması güçlendirildi. Buna karşın partiye yeni üye kazanma hızı henüz beklenilenin altında.

23. Sendikalarda çalışmayı artır ve doğrudan merkeze bağla.

Sendikadaki çalışmada bir artış oldu. Bu çalışma hâlâ legal alan bölge örgütleri eliyle yürü-

meye devam ediyor, ancak bölge örgütleri içinde ayrı bir işbölümü odağı oldu.

24. Komünist gençlik örgütlenmesinin bir yapıya kavuşmasını, merkeze bağlı olarak örgütlenmesini ve yaygınlaşmasını ve işçi gençlik içinde çalışmayı artırmasını sağla.

Komünist gençlik örgütlenmesi başarılı bir çalışma dönemi geçirdi. Yaygınlaşma, üye kazanma ve militan eylem yönlerinden başarılı oldu. İşçi gençlik içindeki çalışması henüz yeterli düzeyde değil. Aynı bir salkım olarak örgütlendi.

25. Halkçı, devrimci sanatçıları birleştirecek, sanatı kaba propaganda çevirmeden işçi sınıfının emrine verecek bir örgütlenme kur.

Bu alanda görev verildi, ilişkiler geliştirildi. Ancak bu görevi üstlenen yoldaşlar bu perspektifle çalışmadılar. Varolan ilişkiler geliştirilemedi. Yakın bir gelecekte bu yönde sonuç alıcı girişim yapılabileceğini sanmıyoruz.

26. Kadın örgütlenmesine yönelik olarak bir kadın çalışma birimi kur.

Bu hedefe yönelik çalışma başlatılmadı.

Yoldaşlar, Stratejimizin üç odak noktası vardır:

1. Mali kaynak geliştirmek,
2. Yayın çalışmasını yoğunlaştırmak,
3. Parti dokusunu sıkılaştırmak.

Geçtiğimiz çalışma döneminde merkezin mali kaynaklarını geliştirmede oldukça sert önlemler aldık. Özellikle bir bölge örgütü-

nün tüm kaynakları merkeze aktarıldı. Yeni işler kuruldu. Bu önlemler henüz sorunlarımızı çözmeye yetmemektedir. Aldığımız önlemler borç yükünü düzenli bir tempoya ödemeye yöneliktir. Bu yıl başarılı bir taarruz yaptıktan sonra rahatlamaya olanağı vardır.

Bu ortamda Türkiye'de yayın ve örgüt çalışmalarının kendi kaynağını kendisi yaratarak gelişmesi son derece önem taşımaktadır. Bu zor dönemde bile merkez, Türkiye örgütlerine önemli ölçüde mali katkı yapmıştır. Tasarruflu çalışma, kaynak yaratarak çalışma tüm Türkiye örgütlerinin gündemindedir. İş yapmak için merkezden fon bekleme yanlış bir tutumdur. Tüm örgütler her kalemi gözden geçirerek tasarrufla önem vermeli ve özellikle illegal alan örgütleri kaynak yaratma konusunda daha dalıcı ve sonuç alıcı olmalıdır.

Bu zorlu dönemde başarının sırrı örgütlerin dokusunu sıkılaştırmaktan geçmektedir. Daha fazla disiplin, çalışkanlık, yaratıcılık ve özveri gereklidir. Mali sorunların çözümünün siyasal önemini bilince çıkartmak, bu konuda odaklaşmayı sürdürmek tüm yönetici yoldaşların en önemli görevidir.

Yoldaşlar,

Bu çalışma döneminin son yarısında örgütte genel olarak olumlu bir atılım başlamıştır. Yukarıda değinmedik ama örneğin Çukurova'da örgüt çalışmalarının başlaması sevindirici başarılarından biridir. Ama bu atılım her alanda eşit ve paralel olarak gelişmemektedir. Geride kalan birimlerin önünde daha hızlı çalışma görevi, önde giden örgütlerde ise tempoyu koruma görevi durmaktadır. Genel sekreter yoldaşın belirttiği gibi, bulunduğumuz noktada durma olanağımız yoktur. Ya gelişme ya gerileme ikilemiyle karşı karşıyayız.

Önümüzdeki altı aylık çalışma döneminde stratejimizin odak noktalarında yoğunlaşmayı sürdürmeli ve stratejinin geride kalan aşğıdaki hedeflerini yerine getirmeliyiz:

1. Ürüne yönelik teorik çalışmayı artırma,
2. Merkez yayın kadrosunu güçlendirme,
3. İlegal basımı düzenli sürdürme ve hedefe ulaşma,
4. Tüm parti birimlerinin merkez organı çoğaltması,
5. MKS'nin kadrosunu ve alt yapısını güçlendirerek, denetim ve yönlendirme çalışmasını iyileştirme,
6. Teknik büronun kadrosunu güçlendirme,
7. Orta Anadolu parti örgütünü kurma,
8. Kadın çalışma birimini kurma.

Genel sekreter yoldaşın da vurguladığı gibi, militan çalışma ve militan eylem anlayışımızı daha da yükseltmek zorundayız. Geçen çalışma döneminde yerel bildiri yayınlama yönünde Komünist gençlik örgütlenmesi dışındaki parti birimleri tutuk kaldılar. Bağımsız eylem örgütlenme yönümüzde de eksikler hissedildi. Bunlar yukarıda değindiğimiz merkez organ temelinde eğitim ve örgütlenmedeki eksiklerimizle birleşince militan eylem yönünde gerekli tempoda çalışmamayı getirdi. Bu da üye artış hızımızda yansıyor. Bu durumu düzeltmeliyiz. Önümüzdeki dönem 1 Mayıs'a hazırlık dönemidir. Hazırlıklarımızı yoğunlaştırmalıyız.

Merkez Yürütme Bürosu

Burjuva basın korkudan Adana mitingini doğru yansıtmadı

Adana'dan işçiler devrim diyen ses verdiler

İşin ilginç, parti örgütünün attığı sloganlar öteki bazı "yasal" sloganlardan çok daha geniş katılım buluyordu. Burjuva basın, her biri en az 10 kez atılan sloganları yazmayarak, gerçek durumu gizleyerek korkusunu yansıttı. Ama olsun, Adana'da fabrikalarda, sendikalarda bu miting ve sloganlar sürekli konuşuluyor.

Bilindiği gibi, Harb-İş, 4 Şubat pazar günü Adana'da bir miting düzenledi. Bu sendikanın örgütlü olduğu bir Amerikan işyerinde uzun zamandan beri huzursuzluklar vardı. Hikaye aynı hikaye. İşveren otomasyona gidiyor ve bir kısım işçinin kendisine yaramayacağına karar veriyor. İşten atılmalar başlıyor. Önce sendika şubesindeki muhalefetten işçi arkadaşlar işten atılıyorlar. Arkadaşlar sendikayı sıkıştırıyorlar. Tıs yok. Ardından başka işçi arkadaşların çıkışı veriliyor. Tepki büyüyor. Önce irili-ufaklı birkaç eylem düzenleniyor. Harb-İş yöneticilerinin çarpık mantığı hareket geliştikçe ortaya çıkıyor. Nasıl mı? Yanıtlayalım.

Önce işverenin Amerikalı olması ve kaçak Amerikalı işçi çalıştırması konusu.

Partimizin yayınlarında var. Orta derecede gelişmiş zayıf halka ülkeler tüm dünya tekelleri için ucuz emek cenneti durumundadırlar. Bunun yanı sıra, yerli burjuvaziden gördüğü yakın destek ve bilimsel-teknolojik devrimin olanakları nedeniyle, artık emperyalizm fabrikasını Türkiye'ye taşıyıp, Anadolu işçisini sömürüyor. Tabii uzmanlık gerektiren birçok işte de Amerikalı işçi çalıştırıyor.

Harb-İş yöneticileri yerli ve yabancı tekellerin eşgüdümünü görmemezlikten gelip ulusçu bülbül kesildiler. İşverenin de, kaçak işçilerin de Amerikalı olduğunu dillerinden düşürmüyorlar. Kaçak işçi ihbarcılığı yapıyorlar. Onlar daha fazla ücret alıyormuş. Toplu sözleşmede dayatırsın maddenin, Amerikalı işçi ne kadar alıyorsa, sen de o kadar alırsın. Bu iş bu kadar basit. Basit ama Harb-İş yöneticilerinin ulusçu, şöven mantığı içinde, Türkiye'de milyonlarca yerli işçi kaçak çalıştırılarak, bunu bırakıp Amerikalı kaçak işçi ihbarcılığı yapmak "gerekmiyor". Böyle yaparak, aynı zamanda, ABD ile Türkiye arasında son sıralarda yürüyen çekişmelerde Türkiye devletine destek vermeye çalışıyorlar.

Harb-İş yöneticileri, bu ulusçu, şöven mantığı miting alanına da taşımak istediler. Kenan Durukan, Ermeni tasarıdır, şudur, budur diye başladı. Emperyalist burjuvalar arası çıkar çatışmalarında kendi burjuvazisinin yanında tavır almak bir sendikacıya yakışmaz. Nitekim Kenan Durukan çok soğuk karşılandı. Polis in olağanüstü önlemleri altında konuştu. Şube başkanı Mustafa Acet de tüm demagojik militanlığına rağmen tepki topladı.

Türk-İş'e bağlı birçok sendika mitingde katıldı. Mitingin konusunun "işten atılmalara son" olması ve bunun son dönemde Adana'da da canalıcı bir sorun olması nedeniyle miting büyük rağbet

gördü.

Yürüyüş başlarken en önemli olay, Şevket Yılmaz'ın yuhlanmasına karşı işçilerin aldığı tutumdur. Bazı gençler Şevket Yılmaz'a "Şevket nerede, üç kağıt orada" diye bağırıyorlar. Bunun üzerine, partili işçilerin bir anlamda buna bir eleştiri olarak başlattığı, "devrimci Türk-İş'i yaratacağız" sloganı atıldı ve dalgalar halinde konvoyla yayıldı.

Bir işçi liderinin deyişiyle, "polis in olağanüstü önlemlerine rağmen, Adana, Adana oldu olalı böyle sol bir miting görmedi". "Özal istifa" diye başlayan sloganlar, parti örgütümüzün katkısıyla, içerik olarak hızla ilerledi. Benim de içinde bulunduğum gurupta, "yükselt işçinin sesini, demokrasi için tek yol devrim" sloganını atıp sloganı bitirince sustuk. Slogan dalgalar halinde yayıldı ve o kadar uzadı ki biz de yeniden başlamak zorunda kaldık.

Bugüne kadar birçok mitingde, korsan işçi eyleminde bulundum. Partimizin devrimci sloganlarının bu kadar çoğunun, ardarda ve

böylesine yaygın atıldığını görmedim. Bir slogan bitiyor, "yolumuz devrim, hedefimiz iktidar" başlıyor. Derken "işçinin onuru sermayeyi yenecek", "en büyük işçi başka büyük yok", "DISK'i Türk-İş'te yaşatacağız", "işçiler sendika yönetimine", "işçiler birleşin, iktidara yerleşin", "üreten biziz, yöneten de biz olacağız", "burjuvaziye ölüm, tek yol devrim", "kahrolsun emperyalizm", "zindanlar yıkılsın, tutsaklar bırakılsın", "işten atılmaya karşı tek yol direniş" geliyor.

Sendikaların kongreleri türlü

dalavereler altında son bulmuştu. Son aylarda, sosyalist sistemdeki bazı kaymalardan güç bulan burjuva basının işçi değerlerine karşı-devrimci ideolojik saldırısı vardı. Birçok sendikaların toplu sözleşme görüşmeleri grevin eşğine dayanmıştı. Yani neresinden bakarsan bak, işçinin öfkesi, birikmiş sular gibi akacak kanal arıyordu. Bir işçi liderinin attığı, "partimizi bulalım, burjuvaya vuralım" sloganının geniş yankı bulması bu arayışı yansıtıyordu.

İşin ilginç, parti örgütünün

attığı sloganlar, öteki bazı "yasal" sloganlardan çok daha geniş katılım buluyordu. Burjuva basın her biri en az 10 kez atılan yukarıdaki sloganları yazmayarak, gerçek durumu gizleyerek korkusunu yansıttı. Ama olsun, Adana'da fabrikalarda, sendikalarda bu miting ve sloganlar sürekli konuşuluyor.

Sonuç olarak şunları diyebiliriz:

Birincisi, Harb-İş yöneticilerinin bütün saptırıcı çabalarına rağmen işçi miting burjuvazinin kafasına balyoz gibi inmiştir. Adana'da bugüne kadar görülen, siyasal düzeyi en yüksek miting olmuştur.

İkincisi, işçi sınıfımızda, demokrasi (hem siyasal, hem sendikal) ancak ve ancak benim ellerimde gelişebilir mantığı hızla yerleşiyor. "Demokrasi için tek yol devrim", "devrimci Türk-İş'i yaratacağız" ve "demokrasi işçinin ellerindedir" gibi sloganların bizleri bile şaşırtacak kadar çok rağbet görmesi bunun bir örneğidir.

Üçüncüsü, burjuva basının ve TRT'nin maskesi bir kez daha düşmüştür. TRT koca miting vermedi. Öte yandan, miting alanında bulunan binlerce işçi durmadan "tek yol devrim" sloganı atıyor, bunu yazan gazete yok gibi. Hani bu sloganlar bir grup tarafından bir-iki kez atılsa gam yemeyeceğiz, ama olan bu değildir. Burjuva basın, kendi karşı-devrimci haçlı seferine uygun düşmeyen bu devrimci çıkışı yansıtmaktan kaçınmıştır. İşçiler sokakları doldurmuş ve devrim devrim diyorlar. Bunu bizim zavallı burjuva basın nasıl yazabilir?

Adana miting düşmanlara güzel bir şamar indirdi ve işçi sınıfımızın, partisi TKP ile kucaklaştığında daha daha neler başarabileceğinin ipuçlarını verdi. Un fabrikasında çalışan bir yaşlı işçi vardı. Bu düzene o kadar kızmıştı ki, "tek yol devrim" sloganı atıldığında, 15 yaşında gencin enerjisiyle, zıplaya zıplaya bağırıyordu.

Burjuvaziye ölüm, tek yol devrim!

Yoldaşça selamlar.

Mustafa Kaplan, Adana

Çukurova bölgesi parti örgütünün miting değerlendirmesi

TKP'de birleş eylemlerde devleş!

Uzun aylardır işçiler olarak en önemli sorunumuz işten atılmalarıdır. İşveren ve onun devleti, yükselen sınıf mücadelesinden ölesiye korkmakta ve hem bu nedenle, hem de malını ucuzlatmak için üretimde otomasyona gitmesi nedeniyle, çok sayıda işçiyi işten atmaktadır. Sonuç, işçi sınıfının açlığa mahkum edilmesidir. İşte Harb-İş sendikasının "işten atılmalara son" mitingini, işsizliğin bu baskısına karşı duyulan isyanın bir yansımasıydı.

O gün Adana daha bir hareketli ve coşkulu oldu. 15 bin işçi ve emekçi, yürüyüş meydanını doldurmuştu. Biz komünist işçiler ve sendikacılar olarak, ulaşabildiğimiz tüm işçileri oraya, miting alanına getirmeye çalıştık.

Miting burjuvaziye bir şamar gibi indi. Parti üyesi komünist işçi liderleri ve sempatizan işçi arkadaşlar tarafından atılan sloganlar bizim bile ummadığımız kadar büyük rağbet görmüştür. "Demokrasi için tek yol devrim", "yolumuz devrim, hedefimiz iktidar", "yükselt işçinin sesini" sloganları buna birkaç örnektir. Siyasal düzeyi yüksek ve işçiye yaraşır bu devrimci eylemi, parti

örgütüyle birlikte Adana işçi hareketi gerçekleştirmiştir.

Mitingde sarı sendikacılar teşhir edilmiştir. Partisiyle birlikte işçi, "kahrolsun sarı sendikacılık", "devrimci Türk-İş'i yaşatacağız", "DISK'i Türk-İş'te yaşatacağız", "işçiler sendika yönetimine" sloganlarıyla, nasıl bir sendika istediğini ve sendikal birliğe ne kadar önem verdiğini gür bir sesle haykırmıştır. Bu sloganlar da, komünist işçilerin ve sendikacıların yönlendirmesiyle, geniş işçi yığınyla birlikte haykırılmıştır.

Sosyalist Parti'den ve SHP'den bazı kimseler, miting alanında işçileri sendikal bölücük yolunda yönlendirmeye çalışmışlardır. Zaman zaman çıkan ve pek rağbet görmeyen, "DISK' açılınsın" sloganı buna örnektir. İşçilerin buna yanıtı, "DISK'i Türk-İş'te yaşatacağız" sloganı olmuştur.

İşçinin sesine kulak vermediği sürece ve ölçüde, Şevket Yılmaz'ın Türk-İş'in başından indirilmesine evet. Ama bir işçi örgütünün eyleminde birliğini gölgeleyecek bir çerçevede ve seçilmiş başkanın görüşlerine, tutumlarına değil, kişiliğine yönelik provokatif hareketlere parti örgütümüz karşıdır.

Nitekim bunu yapanlar, işçilerle ilgisi olmayan, Sosyalist Parti'liler, SHP'liler ve bazı gençlerdir. Bunu gözlerimizle gördük.

Nitekim burjuva basınında bu olay, çarşaf gibi verilmiş, miting devrimci siyasal düzeyinden ise hiç söz edilmemiştir. Mitingde Şevket Yılmaz'ı yuhlamanın, ancak düşmana yarayan provokasyon olduğu buradan da anlaşılmalıdır. Doğrusu, sendikal demokrasiye sahip çıkıp, Türk-İş'i tabandan tepeye devrimcileştirme, işçi sınıfının kişilerle uğraşmak gibi bir işi yoktur. Bu sınıfsal bir sorunumuzdur.

İşçi arkadaş,

Mitingden parti örgütümüzün çıkardığı dersler kısaca şunlardır: Bu miting, partisi TKP ile kucaklaşan işçi sınıfının çok daha büyük başarılar elde edebileceğini göstermiştir. İkincisi, işçi hareketini bölmek ve oraya buraya çekistirmek isteyenlerin gerçek yüzünü bir kez daha açık etmiştir. Üçüncüsü, burjuvazinin yükselen karşı-devrimci propagandalarına, işçi bu mitingle devrimci bir yanıt vermiştir.

TKP'de birleş, eylemlerde devleş!

Çukurova TKP parti örgütü

İŞÇİNİN SESİ

ÇEK-AL

Fabrikalardan makine sesinden

önce *İşçinin Sesi* gelecek!

Yıl:16 Sayı:389

Karşı-devrim

yanıtını bulacaktır

19 Şubat 1990

*Emperyalizmin kaçınılmaz doğası bir kez daha sergilendi,
Gorbaçof çizgisi karşı-devrim düzeyine "yükseldi"*

Romanya'da karşı-devrim

-IV-

Bu sayımızda, Mercan Köklü yoldaşın hazırladığı
verisel döküm ve değerlendirme yazısının
dördüncü bölümünü yayınlıyoruz.

Romanya karşı-devriminin gerçekleştiği Aralık 1989'dan bu yana geçen iki aylık kısa süre, Romanya karşı-devriminin ipliğini pazara çıkarmaya yetti. Bütün yalanlar birer birer ortalığa saçıldı. Batıcısıyla, Gorbaçof-çusuyla karşı-devrimcilerin, işçi düşmanı görüş ve tutumları, "uluslararası bağlantıları" olabildiğince açıklıkla ortaya çıktı. Yayınladıkları siyasal programlardan, kararname ve yasalardan, haykırdıkları sloganlardan, verdikleri demeçlerden, neyi temsil ettikleri iyice belli oldu.

Bu arada, çeşitli siyasal gelişmeler ve karşı-devrimcilerin ağlaşmaları, Romanya işçi sınıfının karşı-devrime şiddetli bir direnç içinde olduğunu, yer yer sokağa dökülerek tutumunu sergilediğini, RKP'nin ise, hiç de ileri sürüldüğü gibi "iş bitmiş"(!) bir örgüt olmadığını gösterdi.

Romanya karşı-devriminin şu anda içinde bulunduğu ortamla ilgili değerlendirmemize geçmeden önce, karşı-devrimin yalanlarının, en son bazı gelişmeleri de içerecek biçimde derli toplu bir dökümünü yapmak, (bundan önce bu yalanların bazılarını yeri geldikçe değinmiştik, burada yeni bilgilerin de ışığında kapsamlı bir döküm yapacağız -İ.S.) sonra sırasıyla karşı-devrimcilerin görüş ve tutumlarını ele alarak sergilemek, Batıcı-Gorbaçofçu işbirliği içinde hazırlanan bir karşı-devrimin neler üretebileceğini göstermek açısından öğretici ve yararlı olacaktır.

"Temeşvar'da katliam" ve "60 bin ölü" yalanı ve gerçek!

"Temeşvar katliamı" konusu, Romanya karşı-devriminin başlangıç şifresi

gibi birşeydir. Son bilgiler bu konuda savrulan yalanları iyice ortaya çıkardı. Bu nedenle, bazı tekrarlar pahasına konuya eğilmeden edemeyeceğiz.

Karşı-devrimci darbecilerin, çok sıkıntılı ve özverili geçen yıllar nedeniyle oldukça huzursuz olan Romanya halkını, RKP'ye ve Çavuşesku yönetimine karşı sokaklara dökülmek ve kendi melun amaçlarında figüran gibi kullanabilmek amacıyla 17 Aralık'tan itibaren yaydıkları yalan haberlerin başında, "Temeşvar kentinde Çavuşesku'ya sadık güçlerin katliam yaptığı" geliyordu. Bu, darbenin kod işaretiydi.

"Temeşvar'da katliam" yaygarasını, Doğu Alman haber ajansı ADN kopardı. ADN, 20 Aralık 1989'da geçtiği bir haberde, kentte içinden 4630 ceset çıkartılan bir toplu mezarın bulunduğunu dünyaya "duyurdu". (Ayrıntılı değerlendirme için bakınız: *İşçinin Sesi*, sayı:387, Çek-Al)

Haberin üstüne mal bulmuş mağribi gibi atlayan emperyalist basın, bu haberin uydurma haber olduğunu daha ilk günden bilse bile, bu durumu o gün için fazla deşmek istemedi, çünkü emperyalizmin o günkü çıkarları, bu yalanı gerektiriyordu.

Ama Çavuşesku öldürülüp de, Gorbaçofçular, karşı-devrimin erk yapısı içinde Batıcılara fazla yer vermeye yanaşmayınca, konu Batı basınına "araştırılmaya", "Temeşvar'da katliam"ın yalan olduğuna ilişkin kanıtlar "bulunmaya" başlandı. Kartlar masaya saçıldı. Bugüne kadar ortaya çıkan verilere göre, Temeşvar'da, 17 Aralık'la yılbaşı arasındaki bütün çarpışmalar boyunca ölenlerin tamamı 71 kişidir. (*The Independent on Sunday*, 4 Şubat 1990)

Bunun yanısıra, "katliam"a kanıt(!) olarak Batılı gazetecilere gösterilen 18 cesedin, "katliamda, hem de işkence yapılarak öldürülmüş olduğu" haberinin sahtekarlık olduğu ortaya çıktı. Batı Almanya'nın RTL Plus özel televizyon istasyonu, Temeşvar'da Sekuritate tarafından öldürüldüğü bildirilen insan cesetlerine ilişkin haberin *düzmece* olduğunu bildirdi. (AFP ajansına dayanarak *The Independent*, 26 Ocak 1990)

RTL Plus'un röportaj yaptığı üç Romanyalı doktor, a) "katliam" cesetlerinin *morgdan* getirilmiş olduğunu, b) cesetlerin *doğal nedenlerle ölmüş* insanlara ait olduğunu, c) "işkence izi" denilen izlerin, tıp öğrencilerinin kadvralar üzerinde yaptığı otopsi, yarma, deşme gibi uygulamaların sonucu oluştuğunu açıkladılar. Yeni Temeşvar polis şefi de bu yönde konuştu. Üstelik, *The Times* muhabirinin şubat ayı içinde görüştüğü Temeşvar adli tabipliğinden Dr.Milan Leonard Dressler'in yaptığı açıklama da yalanı iyice sergiledi.

Dr. Dressler, kent halkının, katliam konusunda bir "kollektif psikoz" içinde (yani asılsız haberlere, dedikodulara kendini inandırmış bir ruh hali içinde-İ.S.) olduğunu söylüyor. Gerçek ölü sayısının 100'ün altında olduğunu, söz konusu edilen cesetlerde kurşun izi bulunmadığını, cesetlerdeki izlerin işkence değil otopsi izleri olduğunu, hatta çoğunun "eskilikleri" nedeniyle çürümüş olduğunu belirtiyor. Meğerse söz konusu cesetler, "bazı kimselerce"(!) Çavuşesku rejimini halk nazırında küçük düşürmek amacıyla "kullanılmış"! (*The Times*, 7 Şubat 1990) "Temeşvar'da katliam" yalanı,

karşı-devrim öncesi kışkırtma planının parçasıymış.

Burada bir noktayı belirtmeden geçemeyeceğiz: Temeşvar'da ölenlerin önemli bir kısmının - hatta çoğunluğunun - sosyalizmi savunurken öldürülen komünistler olduğunu düşünüyoruz. "Kayıp" denilenlerin de linç edilip gizlice "yok edilen" komünistler olduğunu düşünmek için her neden var! Çünkü, a) Temeşvar olaylarının başladığı gün *ilk ölen 4 kişinin*, karşı-devrimci grup tarafından kafası ezilerek linç edilen askerler olduğunu, b) kente gönderilen Sekuritate birliklerinin kalabalıkların önüne silahsız ve cephanesiz çıkartıldığını, (Bakınız *İşçinin Sesi*, sayı:387, Çek-Al) c) karşı-devrimle birlikte çeşitli yerlerde komünistlerin gizli, açık linç edilmekte olduğunu biliyoruz. (Bu konuda en son haber, 16 Şubat tarihli *The Times*'da yayınlandı.)

Bir de, "60 bin ölü" konusu var. Burjuvaziye işçi sınıfından daha fazla güvenen bazı Türkiyeli "solcu"ları(!) Çavuşesku'ya "Drakula'nın torunu" dedirtecek kadar çok "duygulandırdığı" anlaşılan bu konuda, en son bilgiler oldukça ilginçtir.

Karşı-devrimciler, Çavuşesku yoldaşları, "60 bin kişinin ölümünden" sorumlu tutarak katletmişlerdi. (Bakınız: *İşçinin Sesi*, sayı:386, s.6) Bu cinayetten kısa bir süre sonra, karşı-devrimin sağlık bakanı, kesinleşmiş ölü sayısını 746 olarak açıkladı. (Aktaran, Fransa insancıl işler bakanı Bernard Kouchner, *Financial Times*, 29 Aralık 1989)

Bu rakam bile yalanmış. 27 Ocak'ta, RKP'nin önde gelen dört yöneticisini "yargılarken", Askeri Akademi'nin salonunda "iddianame-

sini" okuyan savcı, 4 RKP yöneticisi ve bakanı, 689 kişinin ölümüne neden olmakla suçladı. (BBC Dünya Servisi, 27 Ocak 1990 22.00 haberleri)

Görüldüğü gibi, indikçe iniyorlar. Bu rakam bile kesin olmayabilir. Dahası, bu rakamın büyük bölümü, fırsat bu fırsat, kendilerinin öldürdükleri komünistleri içermektedir.

Ancak, bütün yalan ve sahtekarlıklara, erki ellerinde bulundurmalarına rağmen, karşı-devrimciler derin bir korku içinde olduklarını gizleyemiyorlar. Zırlı araçların içinde yolculuk ediyor, işgal ettikleri devlet başkanlığı binasında yatıp kalkıyorlar. Bu arada, Temeşvar olaylarının "baş kahramanı" olan kışkırtıcı ajan papaz Laszlo Tökeş'in Temeşvar'a dönemediği, neredeyse "illegal" yaşadığı haberleri geldi.

Bunlar güzel haberlerdir. Karşı-devrimin, ülkede "yabancı bir uzuv" gibi olduğunun, işçi sınıfının adaletinden, yapılanların hesabını soracağından ne denli ürktüğünün yansımasıdır. Çeşitli siyasal gelişmeler de, bunu doğruluyor.

Bu gelişmeleri, karşı-devrimin en son vardığı yeri daha iyi anlayabilmek için önce karşı-devrimin Gorbaçofçu ve Batıcı liderinin ve siyasal örgütlerinin kimliklerini ele alalım. (Daha önce bu konuya da yer yer değinmiştik. Burada son bilgilerin ışığında daha tam bir döküm vereceğiz. -İ.S.) Böylece, Batıcı-Gorbaçofçu işbirliğinde hazırlanan bir karşı-devrimin ne denli işçi ve Marksizm düşmanı görüş ve tutumlar yaratmaya "yetenekli" olduğunu daha iyi görelim.

Karşı-devrim galerisinden kimlikler

Romanya karşı-devrimi galerisinden seçerek buraya aldığımız lider ve parti kimlikleri, bugünkü Romanya'da cereyan eden siyasal çekişmelerin içyüzünü, karşı-devrimin hedeflerini ve korkusunu anlamak açısından eşsiz birer örnek oluşturuyor. Türkiye işçi sınıfı için de çok öğretici yanlar taşıyor.

Romanya karşı-devriminin, Gorbaçofçu, "Moskovacı" ve Batıcı, "İngilizci", ya da "Fransızci" sayılan liderleri, örgütleri var. Bunlar birbirlerinden, kapitalizm sevgisinde ya da işçi düşmanlığında değil, kapitalizme hangi yoldan (Gorbaçof'un mu yoksa Batı'nın mı istediği yoldan) (yani kimin hegemonyasında) gidileceğinde farklılaşıyorlar. Şimdi kendi aralarında süren kavga bununla ilgilidir.

İşçi sınıfı ve Marksizmin Gorbaçofçu düşmanları

Karşı-devrim öncesinde Ulusal Selamet Cephesi adı altında gizli örgütlenen Gorbaçofçu karşı-devrimciler, karşı-devrim sonrasında Sovyetler'in de yardımıyla siyasal erkten aslan payını kaptılar. Ama bugün, Batılı emperyalist ülkelerin desteğinde, karşı-devrimin mantıksal sonucuna "ilerletilmesini"(!) dayatan Batıcı karşı-devrimciler ve doğal olarak yükselen anti-komünizm dalgası karşısında, sürekli geri adım atmak zorunda kalıyorlar.

Batıcıların savduklarından çok da farklı görüşlere sahip olmayan Silviu Brucan, bu ekibin en önde gelen lideridir. Kimliğini bütünüyle verebilme açısından, daha önceden yayınladığımız bazı bilgileri tekrar ederek Brucan'ı tanıtalım.

İşçi düşmanı Silviu Brucan

Mart 1989'da Çavuşesku'ya karşı bir "açık mektup" yazan 6 eski RKP yöneticisinden biri olan Silviu Brucan, ilk günden beri karşı-devrimin perde arkası lideriydi. Perde arkasında ipleri kontrol eden kişi olduğu için, Batıcıların boy hedefi olan Brucan, onlara karşı epeyce direndi.

Sovyetler'in desteğine sırtını dayayan Brucan, son zamanlarda, karşı-devrimin "teorisine" katkıda(!) bulunmak üzere bazı yazılar yazdı, bazı demeçler verdi. Brucan, işçi sınıfının gericileştiğini, ilericiğin tekelinin "aydınlar" dediği bir tabakaya geçtiğini ileri sürüyor. Buna kanıt(!) olarak da, bilimsel-teknolojik devrimin etkisiyle dünya işçi sınıfının bileşiminde ve kapsamında meydana gelen değişiklikleri gösteriyor.

Kendisini daha önce RKP'den ve işçi sınıfından yahtılmaya götüren bu görüşler, o kadar işçi düşmanı ve küstah ki, Brucan, işçi sınıfının tepkisinden, karşı-devrimin lideri konumundayken bile kaçamadı. Batılı gazetelerde Brucan'ın görüşleriyle ilgili olarak yayınlanan haberler, Romanya'da büyük tepki topladı. Batıcıların entrikaları yapamadığını,

Karşı-devrim işçi sınıfını siyasal erkten uzaklaştırdı ama, işçiler kapitalistlerin 43 yıl sonra yeniden geri gelişlerini protesto ediyor, karşı devrimcileri sokaklarda, sopayla dağıtıyorlar.

işçi sınıfı basıncıyla yaptı. Brucan, Ulusal Selamet Cephesi yürütme komitesindeki görevinden şubat ayı başında istifa etmek zorunda kaldı. (Ancak, herhalde Sovyetler'in desteğiyle, aynı yerde "danışmanlık" yapmayı ve işçi düşmanı görüşlerini buradan propaganda etmeyi sürdürüyor.)

İşçi düşmanı Silviu Brucan, 1950'li yılların ortalarında, "Moskovacı" ekibin adamı olarak, Romanya Komünist Partisi'nin merkez organı *Scinteia*'nın editörlüğünü yaptı. Genel sekreter Dej döneminde, öteki "Moskovacı"larla birlikte aktif parti ve devlet görevlerinden uzaklaştırıldı. 1956-1959 arası ABD, 1959-1962 BM elçiliği yaptı. 1966'da Çavuşesku onu bu görevinden de aldı. Daha sonra, Batılı gazetecilere anlattığı kadarıyla, Bükreş üniversitesinde Marksizm öğretmiş(!), yurtdışında öğretmenlik görevlerinde bulunmuş.

Brucan, darbeden 6 ay kadar önce, Gorbaçofçu karşı-devrimcilerle Batıcıları, Ulusal Selamet Cephesi (USC) adlı bir gizli örgütte biraraya getirdi, darbe için uygun zaman kollamaya başladı. Kasım 1989'da Londra ve Moskova'ya giderek karşı-devrim "vizesini" aldığını 3 Ocak 1990'da İngiliz 4.Kanal televizyonuna açıkladı.

dı.

Darbe sırasında devlet başkanlığı sarayını basanlar arasında yer alan Brucan, USC üyelerini topladı ve televizyondan "devrimin ateşleri içinde(!) USC'nin kurulduğunu" ilan ettirdi. Herhangi bir somut hükümet görevi üstlenmemeye dikkat eden Brucan, cephenin "dış ilişkiler komitesi başkanlığı" gibi "mütevazı"(!) bir rolü üstlendi. (Bu komitenin, USC'nin 11 kişilik yürütme komitesini de, bakanları da, devlet başkanını ve başbakanı da atayan komite olduğu, bütün önemli siyasal kararların buradan çıktığı sonradan ortaya çıktı.)

"İşçi sınıfı tutucu bir güçtür"

Brucan'ın çeşitli konularda görüşleri karşı-devrimin Gorbaçofçu ekibinin görüşlerini de yansıttığı için, buraya aldık. Brucan, çeşitli konularda şunları diyor:

Darbenin hedefi: "Romanya devriminin özel karakteri, RKP'nin kaderinde vardır. Romanya'da değişim, parti içinde bir reform hareketinden ya da iç mücadeleden geçerek gelmedi... Parti bunun (karşı-devrimin-İ.S.) dışında... pasif bir gözlemci olarak kaldı ve bizim

ruhuna aykırıdır. Çavuşesku'nun iş arkadaşlarıyla Securitate teröristleri en ağır cezalara çarptırılmalıdır." (*The Independent*, 19 Ocak 1990)

Marksizm, tutucu(!) işçi sınıfı ve öncü enteller: "Çavuşesku'nun ideal toplumsal tabanı işçileştirilmiş köylüydü. Bu da 5 milyon kadar insan eder. (Oysa) Bilimsel devrim kol işçisinin rolünü azaltıyor. Entellektüelin rolünü öne çıkarıyor. İşçileşmiş köylülerin sivil haklara, basın özgürlüğüne, siyasal haklara fazla ilgisi yoktur. Bu tür soruları yükseltenler entellektüellerdir.

"Çavuşesku, her yerdeki eğilimlere karşı olarak kol işçilerinin sayısını artırmaya çalıştı. Partinin yeniden proletarleştirilmesi çağrısını yaptı... Onun ideal toplumsal tabanı işçileştirilmiş köylüydü... İşçi sınıfı burada gelecekte de tutucu bir güç olacaktır. Onu hizmet sektörüne kaydırmak zorunda kalacağız." (*Financial Times*, 29 Aralık 1989)

"Komünist partisinin ideal toplumsal tabanı köy kökenli kol işçileridir... Komünist partisi, başında, proletaryanın partisi olarak anlaşıldı. Marks ve Lenin bununla, kol işi yapan, kapitalistlerce sömürülen sınıfı anlıyorlardı. Tabii ki, geleceğin partisi olarak (bu partinin), ortaya çıkan üretici güçlerin en ilerisini kendinde temsil eden sınıfın öncüsü olması gerekiyordu. Bilimsel-teknolojik devrim, bütün bu varsayımları birer birer geçersiz kıldı." (*The Times*, 8 Şubat 1990)

"Bilimsel devrim Marksist tezi yere çaldı. Kol işçilerinin sayısı azalıyor, konumları bozuluyor. Kol işçileri artık teknik ilerlemenin öncülüğünü yapmıyorlar, tersine onlar *tutucu* bir güçtürler..."

"Dolayısıyla devrimde (karşı-devrimde -İ.S.) yönetimde olanlar entellektüeller, özellikle öğrencilerdir..." (*Financial Times*, 29 Aralık 1989)

"Dünyada her yerde entellektüeller iktidara yürüyor. Enformasyon devrimiyle başedebilecek tek toplumsal kategori onlardır. Thatcher bir entellektüeldir. Almanya ve Fransa entellektüeller tarafından yönetiliyor. Doğu Avrupa'da yeni Doğu Alman ve Macar liderlikleri de, entellektüellerden oluşuyor. Solidarność entellektüellerce yönetiliyor ve Polonya hükümeti işçilerin çıkarlarına aykırı ekonomik politikalar uygulayacaktır.

"Romanya'da 1,5-2 milyon entellektüel ve 20 milyon kadar alelade halk var. (Onların entellektüellerin erkine oy vermesi ikna edilmeleri için) kendilerine yiyecek verilecek, evleri ısıtılacak ve ilaç sağlanacak. (Brucan'la röportaj yapan gazeteci bu sözleri şöyle yorumluyor: 'Brucan, komünizm-sonrası toplumda yalnızca iki sınıfın, akıllı insanların ve aptal insanların olacağı umuduyla yaşıyor. Ona göre ideali, akıllıların toplumu yönetmesi ve aptalların da temel konforun sağlanması karşılığında mutluluk dolu olarak efendilerine oy vermesi olacak.) Ben bunu Romanya halkına değil *The Independent*'in okurlarına söylüyorum. Onlar (Romanya halkı-İ.S.) anlamazlar. Bu görüşleri onlara daha popüler, anlaşılır biçimde sunmak gerekir." (*The Independent*, 29 Ocak 1990)

Karşı-devrimin ekonomisi: "İzmlerden nefret ediyorum. Komünizmle kapitalizm arasında orta yol aramak da bir 'izm'dir. Komünizmin çöküşünden sonra yeni ekonomik teoriler gerek var. Doğu Avrupa'da büyük bir teorik kargaşa var. Gorbaçof'tan Polonya'da Solidarność'a kadar, karanlıkta yürüyorlar.

"Romanya, Batı'nın zorladığı hızla değil ama, pazar ekonomisine doğru, gidecektir... Tarımda küçük üretim özendirilecek, özel tarımcılık geliştirilecek, daha sonra hafif endüstri ve hizmet

sektörüne geçilecek. Bir kısmı kârlı olan ağır endüstri, devlet denetimi altında olacak.

"Hizmet sektörünü ve küçük ölçekli üretimi özelleştirecek bir kararname çıkarılması konusunda (cephe içinde) anlaşık... Bu yılın sonunda, kapanan fabrikalar yüzünden yüzbinlerce işçi işten çıkartılacak... Daha şimdiden, Çavuşesku'nun projelerinin iptal edilmesiyle 3 bin kadar işçi işsiz kaldı... Çavuşesku yıllarının mirası, tedrici olarak pazar mekanizmalarının uygulanmasıyla halledilecek." (The Independent, 22 Ocak 1990)

Brucan'ın görüşleri özetle böyle. Küstah üslubu ve derin işçi düşmanlığını, kapitalizme ve entellektüellere duyduğu hayranlığı ve Romanya'yı nereye götürmek istediğini saklamayan görüşleriyle Brucan'ın görüşleri Gorbaçof çizgisinin savunduğu görüşlerle yanyana getirildiğinde ilginç paralellikler olduğu görülüyor. Tek fark, Brucan'ın, görüşlerini, sırtında yumurta küfesi taşımadan, en açık, en küstah bir dille açıklamasıdır. Yaşamın çeşitli doğrularına karşı-devrimci yorumlar getiren Brucan, bu özelliğiyle, Gorbaçof'un "yeni siyasal düşünce"sinin derin işçi sınıfı düşmanı özünü sergilemede de yararlı olacağı benziyor.

Gorbaçof'un sınıf arkadaşı İliescu

Haftalık Alman dergisi *Der Spiegel*, 1986'nın sonlarında, "eğer Sovyetler Çavuşesku'yu bir darbe vb. yoluyla devirirlerse yerine getirecekleri adam İliescu'dur" diye yazmıştı. Gerçekten, 1989 sonunda yapılan darbeden sonra, Brucan liderliğindeki USC, Ion İliescu'yu karşı-devrimin devlet başkanlığına atadı.

1930 doğumlu olan İliescu, 1953'te RKP'ye üye oldu. Moskova'da üç yıllık eğitimi sırasında (1957-1960), Romen öğrencilerin yöneticiliğini yaparken, daha sonra ŞBKP'nin başına gelecek olan Gorbaçof'la arkadaş oldu. 1967'de gençlik bakanı oldu. Şubat 1971'de RKP'nin eğitim ve propaganda işleri ile sorumlu MK sekreterliğine getirildi. Ancak, partinin verdiği görevleri yerine getirmeye yanaşmadığı için, Temmuz 1971'de bu görevden uzaklaştırıldı. Temeşvar parti örgütüne 2.sekreter oldu. 1974-1979 arasında Sovyet sınırındaki İasi'de parti sekreterliği yaptı. 1980'de "disiplinsizlik" gerekçesiyle MK'dan, sorumlu parti görevlerinden uzaklaştırıldı. 1984'ten sonra, su işlerinde, bir teknik yayın kuruluşunda yöneticilik yaptı.

Çavuşesku, İliescu'nun gençlik bakanlığı, MK'nın eğitim-propaganda sorumluluğu sırasındaki çalışmalarının ışığında, İliescu hakkında şu değerlendirmeyi yapmıştı:

"Küçük burjuva enteli, bürokratik bir kafa yapısı var ve genç insanların çalışması hakkında hiçbir şey bilmiyor."

Gerçekten de, İliescu, 1970'lerde Romanya'da endüstrileşme atılımıyla uyumlu bir "kültür devrimi" kampanyası düzenlenmesi girişimine karşı çıkmıştı.

İngiliz burjuvazisi, darbenin hemen ardından, İliescu için, "Gorbaçof'un Moskova Üniversitesi'nden arkadaşıdır ve kabul edilebilir bir komünist lider olabilir... Batı'nın yardımı temeldir" değerlendirmesini yaptı. Gerçekten İliescu, emperyalizmin "kabul edebileceği" bir "komünist"(!) olduğu-

nu göstermek için çok çaba harcıyor. *The Observer* gazetesi, "Romanya'nın Gorbaçof'u" dediği İliescu'nun, "bugün elinde reforme edilecek bir parti olmayan bir komünist(!) reformcu" olduğunu söylüyor. RKP MK'nın eski "ideoloji sorumlusu" İliescu, komünizme ve komünist partisine karşı tutumunu şöyle açıklıyor:

"Biz ideolojinin köleleri değiliz."(!)

İliescu'nun neyin kölesi olduğu, karşı-devrimin olayları içinde çabuk açığa çıktı. Bir kilisede karşı-devrim "şehitleri" için yapılan ve kendisinin de katıldığı ayinden sonra, karşı-devrimin mantıksal sonucuna ulaştırılmasını, katıksız burjuva erkinin kurulmasını isteyen anti-komünist göstericiler hükümetin kapısına dayanınca, hemen havaya giren İliescu, RKP'yi yasaklama kararını ilan etme onursuzluğunu şevkle yerine getirdi ve şunları söyledi:

"Çavuşesku diktatörlüğü tarafından ele geçirilmiş ve ulusal ruha ve tarihsel geleneklerimize ters düşen bir uygulama içinde olan RKP, 12 Ocak 1990 tarihinden itibaren yasaklanmıştır." (Financial Times, 13 Ocak 1990)

Gorbaçofçular ise, kendî yaratımları olan ve işbirliği yapmak istedikleri (resimdeki) Batıcı karşı-devrimcilerle işçi sınıfı arasında sıkışıp kaldılar.

Troçkistlerin "devrim" diye göklerle çıkardıkları, TDKP ve TKP-ML gibi örgütler "halk ayaklanması" payesini verirken, TBKP'nin alkışladığı Romanya karşı-devriminin devlet başkanı, işte böyle biridir. Romanya karşı-devrimi ve Gorbaçofçu karşı-devrimci İliescu, birbirlerine çok yaklaşıyorlar.

Sovyet ajanı Militaru, Macar "dostu"(!) Stanculescu

Karşı-devrimin ilk saatlerinde, Bükreş'teki Türkiye Büyükelçiliği, "ordunun başında Militaru diye biri var" diyordu. Bu adamın rasgele biri olmadığı, Gorbaçofçuların darbesinde önemli bir rol oynadığı, hatta bugünkü verilere bakılırsa, Silviu Brucan'ın sivilleri, Militaru'nun da yüksek rütbeli subayları örgütlediği rahatlıkla söylenebilir.

Darbe sonrasında, savunma bakanlığı görevine getirilen general Nikolay Militaru'nun "dikkate değer" bir geçmişi var.

General Militaru, 1960'larda RKP MK aday üyesi oldu. Bükreş ve 2.ordu komutanlıklarında bulundu. Çavuşesku'nun kendisini savunma bakan yardımcılığı görevine aday göstermeye hazırlandığı bir sırada, 1970'lerin

sonlarında, bir Sovyet ajanına, genelkurmayın gizli belgelerini geçirdiği ortaya çıktı. Yargılanan Militaru, "bir yabancı ülke hesabına casusluk yapmaktan" idama mahkum edildi. Ancak Sovyetler Birliği ağırlığını koyup araya girince hayatı kurtuldu. Geri bir görevde tutuldu, 1986'da emekliye ayrıldı.

General Militaru, sahneye tekrar, darbeci Ulusal Selamet Cephesi'nin, "gelişmelerin ateşi içinde kurulduğu"(!) ilan edildiği sırada çıktı, ordunun komutasını üstüne aldı. Öte yandan, cephenin 22 Aralık'ta yaptığı ilk toplantıda, "cephenin zaten altı aydır çalıştığını" ağzından geçirerek, hem cephenin önceden varlığını, hem de kendisinin en az altı aydır USC'nin üyesi olduğunu kanıtlamış oldu. Ajanlığı casusluğu bir yana, Sovyetler'in ordu içindeki bağlantısının Militaru olduğunu söylemek hiç de yanlış olmayacaktır.

Ancak, son haberlere göre, karşı-devrimin kendi mantıksal sonucuna, çıplak burjuva erkine "ilerletilmesini" isteyen güçlerin dayatması ve Gorbaçofçuların kellesini istemesi karşısında, Gorbaçofçu kesim, Militaru'yu feda etti. Erki "Ulusal Birlik Konseyi" adı verilen yeni bir yapı içinde

koyması açısından önemlidir.

Stanculescu'nun planına göre, merkezi planlama sistemi kaldırılacak. Özellikle dış ticarete, karar verme mekanizmaları "özerkleştirilecek". (Yani, "dış ticaret tekeli" kaldırılacak.) Kollektif çiftliklere ait 2 milyon hektarlık tarımsal arazi köylülere özel tarım yapmaları için geri verilecek. Ama bu çabalarda "önemli zorluklarla"(!) karşılaşılıyor. Bu zorlukları Stanculescu'yla röportaj yapan *Financial Times* şöyle aktarıyor:

"Çavuşesku rejiminin nüfusu sıkarak, ülkede dış borç bırakmadığı doğrudur. O ayrıca, özelleştirilecek devlet endüstrilerini satın almaya aday olabilecek bir özel sektör de bırakmadı..." (Financial Times, 22 Ocak 1990)

Bunu, herhalde Çavuşesku yoldaşın liderliğindeki RKP'nin başarı hanesine yazmak gerekiyor. Ayrıca, RKP'yi neden yoketmeye çalıştıkları buradan iyi anlaşılıyor.

Demokratik "komünist"(!): Janos Fazekas

Çavuşesku'nun ölümüyle birlikte siyasal erke çöken Gorbaçofçular, bir yandan işçi sınıfına ve RKP'ye ağır saldırılar yönelttiler. Bir yandan da, RKP'nin toplumda taşıdığı ağırlığı ve gösterebileceği direnci dikkate alarak, parti tabanını kendilerine "kazanma" taktiği uyguladılar. Batı basınında, RKP'nin kongre toplamasını, ama kendini feshetmesini isteyen bazı "demokratik komünistlerin"(!) bulunduğu haberlerinin çıkmasının altında yatan buydu.

Ancak, Gorbaçofçuların korktukları oldu, ne işçi sınıfı ne de RKP karşı-devrime yüz vermedi. Bunu hem üretimdeki tutumuyla hem de bürokraside gösterdiği dirençle ortaya koydu. RKP'nin siyasetin dışında tutulmaya çalışılmasına, "ölüp bittiğinin" ilanına vb. bütün "önlemlere" rağmen, fabrikalardan devlet bürokrasisinin yükseklerine kadar birçok alanda, karşı-devrime giderek artan bir direniş gösterildi. Gelişmeler, Batıcıların da bastırmasıyla, RKP'nin yasaklanmasına, sonra da öldüğü gerekçesiyle bütün mal ve para varlığına el konulmasına varırdı.

Yine de, Gorbaçofçular, kendi adamlarına bir düzmece RKP "kongresi" toplattırıp, "işe yaramayacak"(!) kadroları safdışı etme, kalan "sağlamlarla"(!) Batı ölçülerinde kabul edilebilir bir parti kurmaya yönelik tasarılarından vazgeçemediler. Bu iş için tozunu silkeleyip raftan indirdikleri "komünistlerden"(!) biri de Janos Fazekas'tır.

1982 yılına kadar başbakan yardımcılığı, hatta RKP Siyasal Yürütme Komitesi üyeliği yapmış olan Macar asıllı Fazekas, görüşleri Çavuşesku yönetimiyle ters düşünce, görevden uzaklaştırılmış. Aynen öteki karşı-devrimciler ve dönekler gibi, Çavuşesku için ağzına geleni söylüyor. Onun "kültürsüz, kaba biri, bir anarşist, bir kariyerist, bir derebeyi, bir mutlakiyetçi... vb." olduğunu ileri sürüyor. Kendisi ise "demokratik(!) bir KP'den yana"ymış.

Fazekas, işçi sınıfından puan toplayabilmek için, "militan"(!) havalara girmeyi de ihmal etmiyor, "ben, bilimsel sosyalizme olan inancımı, gömlek ya da pantolon değiştirir gibi değiştirmeyeceğim", falan diyor. Hat-

Gençliğin devrimci mücadelesinde KGÖ yerini almıştır. Şimdi sıra mücadelenin öncülüğünü almaktadır.

Yığınların içinde militan eylemde en önde

Coşkulu ve atılgan bir mücadele, örgüt salkımının hızla yayılmasını getirecektir. Nitelikli kadroların sayısını artırmalıyız. Bu da KGÖ'lü tüm gençlerin iyi birer örgütçü ve iyi birer yönetici olmasını dayatıyor.

Dünyada karşı-devrim dalgalarının yayıldığı bir dönem içindeyiz. Tek tek sosyalist ülkelerin burjuva çarkların içine girdiğini ve kapitalizmin yolunun yavaş yavaş döşendiğini görüyoruz. Emperyalizmin, hain Gorb'ın ve tüm işbirlikçilerinin komplocu işbölümüyle bir bir oyunlar düzenleniyor. Ancak unutulmasın ki, her oyunun karşı kuralları vardır ve karşı kurallar daha işlemeye başlamamıştır bile!

Zayıf halkalarda sınıf çelişkilerinin her geçen gün keskinleşmesine rağmen, dünyadaki değişmeler emperyalistlere göreli bir rahatlık sağladı. Siyasal gericiğin sözcüsü tekeller demokrasi kahramanı kesildiler. Kendisini devrimci sanan bazı hareketler de, tüm bu karşı-devrimci curcunayı, "demokrasinin gelişi", "çoğunluğun eylemi" vb. diye niteleyerek destekliyorlar.

Emekle sermaye, ezenle ezilen arasındaki çelişkilerin her an keskinleştiği ülkemizde, burjuvazi içeride sorunları yatıştırma olanağına sahip değildir. Bu yüzden tüm sınıfsal ve demokratik sorunlar sokaklarda dile getiriliyor, fiili tepkiye dönüşüyor. Yaşam mücadeleyi meydana taşıyor, yığınlara hareketlilik kazandırıyor.

Böyle bir ortamda egemen sınıf dünyadaki değişimlerden nasibini yeterince alamayacaktır. Komşuda pişer, bize de düşer gibi umutlara kapılmışsa da bunlar ham hayaldir, boşunadır. Tekelci olsun, tekeldişi olsun tüm burjuvazinin ve onun reformist, oportünist, pasifist yandaşlarının, gelişen devrimci mücadeleyi içi boş, tali hedeflere kaydırma çabaları, bizim komünist mücadelemizin de katkısıyla, hakettiği yanıtı alacaktır.

Yaşamın her alanına giren ve gittikçe de boyut kazanan politikleşme, sistemin çürümüş kurum ve mekanizmalarının işleyişini sınırlamakta, bu mekanizmaları bir anlamda yargılamaktadır. Buna örnek olarak, eğitim alanındaki mücadelenin getirdiklerine bakabiliriz.

Çok yol katedildi

Öğrenci gençlik, gerici eğitime, bunun da temelini inerek sistemin

kendisine karşı yanlısıyla doğrusuyla verdiği mücadelede onurlu yollar katetmiştir. Derslikleriyle, bahçeleriyle üniversiteler, sivil faşistlere karşı birer savaş alanına, neredeyse 1980 öncesinin hareketliliğini andırırcaasına, eğitimin ve düzenin yargılanma sahnesine dönüştürülmüştür. Örneğin, Kahraman Maraş olaylarının yıl-

Pasifizmin ve oportünizmin gençliğin temel yönlendiricisi olduğu dönem artık yaşamın eskittiği bir dönem olarak nitelendirilebilir. Öğrenci gençliğin akademik-demokratik taleplerinin burjuva sistemi içinde karşılanamayışının eylemlerle somut sergilenmesi, geniş yığınların devrimci mücadelenin içine girmesini ve devrimci potansiyelin genişlemesini de beraberinde getirdi. Kısacası, gençliğin devrimci mücadelesi, yığınsallık ve militanlık açısından bir süredir takılıp kaldığı çizgiyi zorlamış, aşmıştır. Daha da açacaktır.

nın sağda olduğunu, bir ellerinin burjuvaziyle tokalaştığını yüzlerine vura vura sergilemeliyiz. TBKP'li sosyal-emperyalistlere ise söylenecek söz bile yok. Onlar zaten tüm organlarını burjuvaziye kaptırmışlar.

Yığın çalışmalarına dikkat

Çeşitli sol hareketlere baktığımızda, yaşadığımız dönem öğrenci gençlik açısından bazı olumsuzlukları da beraberinde taşıyor. Düzgün tartışma platformlarının yaratılmaması, kaçamak cevaplar

KGÖ kendi örgütlenmesini derinliğine ve genişliğine, nicelik ve nitelik olarak ilerletiyor. İlegal ve legal mücadele biçimlerini disiplinli bir biçimde birleştirme mantığıyla hareket ediyor. Önüne koyduğu hedeflerde kazanımlar hanesi olumludur. TKP'yi güçlendirmek aynı zamanda yeni üyeler kazanmaktır. KGÖ bu yönde atılım yaptığını somut göstermiştir. Bu gençlik çalışmasının kalıcı bir başarısıdır. Ancak bu başarının, artan bir hızda ve dönemin diğer gereklerini de en iyi biçimde yerine getirerek sürmesi de değişmez bir zorunluluktur.

Hangi açıdan bakarsak bakalım, önümüzdeki merdivenleri çıkmanın yolu, canlı bir yığın çalışması yürütmekten geçiyor. KGÖ, amaçlı, ne istediğini bilen yaklaşımını günlük yaşamın her alanında göstermelidir. Günlük yaşamdan birkaç örnek verirsek: Yürürken, düşünürken, sinemaya giderken vb., yapıları paylaşacak, bu birliktelik içinde sohbet edip tartışacak birilerini yanına almak, burjuva eğitimin ve sistemin pisliklerini başka bir kişiyle aynı sırada oturarak vb. birlikte yargılayabilmenin olanaklarını yaratmak, her KGÖ'lünün çalışma biçimi olmalıdır. Çalışma biçimi, döneme göre değişebilir, ama bugün için bu biçim yararlı olacaktır. Yığınların içinde ol, çevrendeki öğrencilerle yanyana olmanın yollarını bul ve onlarla sıcak, içten ilişki kur.

Yığınlara ulaşabilmeye, onları kazanabilmeye, yoldaş ve sempatanların teorik yetkinliği de çok önemlidir. KGÖ kendi içinde bir sisteme bağladığı eğitim seminerleriyle, bu yönde atılım yapmaya yönelik, iyi bir çalışma yürütmektedir. Önümüzdeki dönem bu çalışmayı pratikte sınavacaktır.

Lenin, gençliğin ideolojik-politik eğitim ve hazırlığı derken gençliğin devrimci mücadeleye pratik katılımını da bunun içinde görüyordu. Nitekim bizim de acil görevimiz eğitim çalışmalarını her yönüyle yığın çalışmasına, aktif eylemliliğe ve pratik öncülüğe dönüştürmektir. Coşkulu ve atılgan bir mücadele, örgüt salkımının hızla yayılmasını getirecektir. Nitelikli kadroların sayısını artırmalıyız. Bu da KGÖ'lü tüm gençlerin iyi birer örgütçü ve iyi birer yönetici olmasını dayatıyor.

Öğrenci gençliğe komünist teorinin aydınlığını ve partinin disiplinli kavgaya yöntemini taşıyabilecek tek güç KGÖ'müzdür. KGÖ'nün her bir neferini zorlu bir görev bekliyor. Görevimiz zoru başarmak, gençliği yanlış, kuyrukçu sektör anlayışlardan ayırmak ve işçi sınıfının mücadele çizgisine sokmaktır.

Militan ruhumuz, devrimci coşkuyla, dün bir üniversite bahçesinde Bedir Aydemir yoldaşımızı anarken söylediğimiz Enternasyonal'i tüm üniversite bahçelerine, tüm gençlik eylemlerine ve 1 Mayıs alanına taşıyacağız. Oportünistler, revizyonistler burjuva yasalarıyla oynarken, bizim şiarımız "gençliğin yolu işçi sınıfının devrim yoludur".

Murat Ateş, İstanbul

Öğrenci gençliğe on yılların mirası olan devrimci mücadele ruhunu, komünist temelde, yığınların içinde ve militan eylemin en başında yer alarak geliştirelim. Komünist öncülüğü sağlayalım.

dönümünde yapılan, en önde yoldaşlarımızın ve sempatanlarımızın olduğu yığınsal ve militan eylem, BYYO'nun devrimci işgali birer kazanım, öğrenci gençliğin coşkusunun ve kavgaya geleceğinin birer nişanıdır.

Son sıralarda, devrimci öğrenci gençlik mücadelesi militan eylemlilik, yığınsallık, insiyatif koyma gibi açılımlar içindedir. Partimizin gençlik örgütlenmesi KGÖ'nün yığınlara ulaşmasıyla birlikte, mücadelenin gelişimi gittikçe kararlı, amaçlı bir biçim alarak, sağlamlarla çürükleri geçmişle kıyaslanamayacak ölçüde ayıklayarak ilerlemiştir.

Komünist gençlerin yığın çalışmasının derinleşmesi ve yaygınlaşması, devrimci potansiyelin maddi güce dönüşmesi açısından acil önem taşımaktadır. Öğrenci hareketinin, egemen sınıfın yaptığı manevraların tuzağına düşmemesi için yığınlara komünist öncülük önemli bir ihtiyaçtır. Eğitimi yargılayan, polisi sergileyen mücadelemizin önüne değişik setlerin çekilmeye çalışıldığı bir sırada, devrimci uyanıklığı, devrimci militanlıkla birlikte en iyi biçimde uygulamalıyız. Azgınlaşan sivil faşist saldırılara karşı, yığınsal devrimci potansiyeli her an örgütlü hareket ettirebilecek mekanizmayı kurmak gerekiyor.

Demokrasi mücadelesine saldıranlara devrimci öğrencilerin kılıcı keskindir. Bırakın devlet destekli, Türk-İslam sentezli gericilerin, sivil faşistlerin eylem yapmalarına, onların en küçük bir propagandasına bile tahammülümüz olamaz. Afiş asılan duvarlarda onların değil devrimcilerin afişleri, göklerde onların değil, devrimcilerin bayrakları olmalıdır. Bu, onlara tavrımızın somut anlatımıdır. Bu yönde ters, kaçamak, uzlaşmacı adım atan sözde devrimcileri de, bir ayakla-

verilmesi, artık genel politika durumuna gelmiştir. Bu hareketlerin, kendi ideolojik zaafalarının karşılıklı tartışma içinde yargılanmasından çekindikleri bir gerçektir. Ancak devrimci mücadelede teori-pratik ilişkisi çok önemlidir. Devrimci teori olmadan devrimci pratik olmaz. Doğru pratiğin tek güvencesi onu yönlendirebilecek doğru teoridir. Yoksa bugün birçok örneğini gördüğümüz gibi, yolun bir yerinden saga sapılır.

Genel devrim mücadelesinde giderek önemli bir potansiyel güç olan öğrenci gençliğin, işçi sınıfının bilimsel ideolojisiyle hareket edebilmesi için onunla tanışması gereklidir. Bu bizim tarihi devrimci yükümlülüğümüzdür. Ancak gençliği, tartışma, bilgilenme ortamından bilinçli olarak uzak tutma çabası da, bunu yapan devrimci hareketlerin tarihi hatasıdır. Bunun üstesinden gelmek, KGÖ'lü yoldaş ve sempatanlarımızın daha yetkin ve azimli çabalarına bağlıdır.

Tüm bu açılımları, partimizin gençlik salkımı olan ve geleceğin komsomol tipi örgütlenmesinin nüvesini taşıyan KGÖ'nün bugünkü mücadelesindeki birkaç vurgu noktasıyla bütünleştirebiliriz.

Genç yoldaşlarımıza duyuru

Yoldaşlar, Sizlerden, Bedir Aydemir yoldaşımızın ölüm yıldönümünde yaptığınız eylemi anlatan çok sayıda mektup aldık. Tekrar olacağı için, bunlardan çok sayısını yayımlayabildik. Ama yayınlamadığımız mektuplardan da sizin çalışmalarınız ve eylem hakkında çok yararlı bilgiler edindik. Sakın, yayınlanmayan mektuplarınızın yararlı olmadığını düşünüp de bize yazmamazlık etmeyin. Mektuplarınızı dört gözle bekliyor, çalışmalarınızda başarılar diliyoruz.

İşçinin Sesi

SBKP MK Plenumu'nun kabul ettiği platform partinin sosyal demokratlaştığının resmen ilanı oldu

"Yenilenmiş SBKP'yi bir sosyalist parti olarak algılıy ruz!"

"Ulusal ve evrensel insan değerlerine karşı çıkan(!) basitleştirilmiş sınıf bakış açısını terk ediyoruz."

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi Plenumu, şubat ayı başlarında toplandı. Merkez Komitesi'nin 249 tam, 108 aday üyesinin yanısıra 300 dolayında özel konunun da katıldığı plenum, genel sekreter Mihail Gorbaçov'un sunduğu yeni platform taslağını görüştü. Platform taslağı, (tasarıyı yetersiz bulan) Boris Yeltsin'in 1 karşı oyuna karşı oy çoğunluğuyla kabul edildi.

MK Platformu, parti örgütlerinde tartışıldıktan sonra 28. Kongre'ye sunulacak ve orada kesinleşecek. Öte yandan, MK'nın yakın bir gelecekte olağanüstü bir plenum daha yapacağı, şimdi kabul edilen platformda getirilen görüşler ışığında bir tüzük değişikliği taslağını görüşeceği bildirildi. Bu arada, Yüce Sovyet de, platformda öngörülen çeşitli değişiklikler için olağanüstü toplantılar yapıyor.

"28. Parti Kongresi İçin İnsancıl, Demokratik Sosyalizme Doğru" başlığını taşıyan MK platformu, SBKP'nin Gorbaçov'la birlikte içine girdiği süreçte önemli bir kilometre taşı oluşturuyor. Bizim, uzun bir süredir "oportünizmin bir sıçrama yaparak sosyal demokratlaşması" olarak adlandırdığımız sürecin adını koyuyor. Sosyal demokratlaştığımızı ilan ediyor.

MK platformunda bazı tekil doğru görüşler getirilmekle birlikte, bunların içinde yer aldığı genel çerçeve, genel yaklaşım, öneriler ve kullanılan dil açısından platform, Batı ölçülerinde bir sosyal demokrat partiyi hatırlatıyor.

Bu platformun ayrıntılı değerlendirilmesini önümüzdeki sayılarda yapacağız. Burada yalnızca en belirgin birkaç noktaya değineceğiz.

"Modası geçmiş görüşlerin" reddi dedikleri, Marksizmin resmileşmiş inkarıdır

Gorbaçov, toplantıyı açış konuşmasının bir yerinde şöyle dedi:

"Platform, neyi terketmemiz gerektiğini açıklıkla koyuyor. Geçmiş on yıllarda kökleşen ideolojik dogmatizmi, iç siyasette kadük olmuş stereotipleri, dünya devrimci süreci ve bir bütün olarak dünyanın gelişmesi üzerine modası geçmiş görüşleri terketmeliyiz.

"Sosyalist ülkelerin dünya uygarlığının ana hattından yalıtlmasına yol açan her şeyi terketmeliyiz. İlerlemenin, toplumsal olarak farklı bir dünyayla sürekli çatışma olarak anlaşılmasını terketmeliyiz." ("Mihail Gorbaçov'un Parti Plenumu'na Raporu", *Soviet News*, 7 Şubat 1990)

Daha sonra kabul edilen platformun geneli, burada konulan

çerçeveyle uyumludur. Giriş bölümünde, "materyalist dünya görüşüne" ve Marks, Engels ve Lenin'in "diyalektik metodolojisine" sadık olduklarını söyledikten sonra şöyle diyorlar:

"İşçi sınıfının ve tüm emekçi halkın konumlarına bağlı kalırken(!), ulusal ve evrensel insan değerlerine karşı çıkan basitleştirilmiş sınıf bakış açısını terk ediyoruz."

"(...)
"Sosyalist mülkiyete ilişkin ilkel anlayışı, meta-para ilişkilerine karşı kayıtsızlığı, insanın yabancılaşmasını getiren, onun beceri ve yeteneklerini kullanmasını engelleyen bütün yönetim ve işletme biçim ve yöntemlerini reddediyoruz.

"(...)
"Devletlerin ve ulusların ilerici gelişmesine katkıda bulunmakta olan sosyal demokrat partiler dahil, emekçi halkın öteki partileriyle ilişkilerimizde olumsuz dogmatik stereotipleri reddediyoruz.

"(...)
"Bizim sosyalist almasığımız ve Ocak'ta görüşlerine - bütün erk sovyetlere, fabrikalar işçilere, toprak köylülere, barış halklara, özgürce kendi kaderini belirleme uluslara - bağlılığımız sabittir..." ("SSCB KP MK Platformu", *Soviet News*, 14 Şubat 1990) (abç)

Bir elleriyle Marksizmi "basit"(!) sınıf bakış açısı olarak artık resmi parti belgesinde reddederlerken, bir elleriyle de, kapitalist özel mülkiyete yer açabilmek için Marksizm-Leninizmin "ilkel"(!) sosyalist mülkiyet anlayışını kuşa çeviriyorlar. Fabrikalar işçilerin, toprak köylülerin sloganına sarılarak Marksizmi karikatürleştiriyor, "emekçileştirilmiş özel mülkiyeti" savunuyorlar. Artık resmen sosyal demokratlaştıkları için de, öteki sosyal demokrat partilerle aralarındaki yapay engelleri kaldırabileceklerini ilan ediyorlar.

Platformda yer alan birçok ayrıntı madde bu çerçevenin

Özel mülkiyet konusu, karşı-devrimci Gorbaçov çizgisinin ipliğini pazara iyice çıkarabilmek için, zaman yitirmeden referanduma sunulmalıdır

Sovyetler'de özel mülkiyet konusu hemen referanduma sunulsun!

Gorbaçov yönetimi, SBKP MK Plenumu'nda "İnsancıl, Demokratik Sosyalizme Doğru" başlıklı platformun kabul edilmesinin hemen ardından Yüce Sovyet'i olağanüstü olarak topladı ve çeşitli yasal değişiklikleri ivedilikle görüşmesini istedi.

Başbakan yardımcısı ve ekonomik reform programının sorumlusu Abalkin, Yüce Sovyet'e özel mülkiyeti yasalaştıran bir tasarı sundu. Abalkin, "Sovyet halkının olumsuz(!) tutumu" yüzünden, tasarıda "özel mülkiyet"

Sovyet işçi sınıfı, aktif yığın de mokrasisine ve gerçek bir komünist partisine hiçbir zaman bu denli gereksinim duymamıştı.

üstüne cuk diye oturuyor. Bu görüşler aslında yeni değildir. Yeni olan, oportünizmin sosyal demokrasiye sıçramasının, kongrede kesinleşecek resmi bir belge durumuna gelmesidir.

Sacayağı

Platform, merkezi planlamayı özel mülkiyete sulandırmayı öngörüyor. Yapılacak reformun, "emir-dağıtım sisteminin" (merkezi planlamanın bir yönü-İ.S.) yerine, "çeşitli mülkiyet biçimlerine dayalı plan-pazar ekonomisi"nin getirilmesi gerektiğini vurguluyor. Partinin önüne, "devlet mülkiyetinin, kiralama (leasing), tam maliyet muhasebesi, ihaleler, anonim şirket ve başka modern biçimler temelinde işçilerin kendileri tarafından(!) demokratik olarak denetlenmesi(!) mülkiyete dönüştürülmesi" görevini koyuyor. Özel teşebbüsün Rusçası diyebileceğimiz "kooperatifçilik" (kollektifler değil-İ.S.) hareketinin, anonim ortaklığın, ortakçılığın (devlet ya da kollektif işletmelerin olanaklarından özel teşebbüsün yararlandırılmasının-İ.S.) "çok yönlü öne çıkarılması" savunuyor ve şöyle diyor:

"SBKP, üretim araçlarında mülkiyet dahil bireysel mülkiyetin varlığının, ülkenin ekonomik gelişmesinin modern evresiyle çelişkili olmadığına inanıyor." (agy)

Bu paragrafı, "mülkiyetin herhangi bir kullanımının işçinin üretim araçlarından yabancılaş-

masını ve insanın insan tarafından sömürsünü dışlaması gerektiğini" belirten bir başka paragraf izliyor. Ama bu, parti MK'sında genel eğilimin kapitalist özel mülkiyetin geliştirilmesi yönünde olduğu gerçeğini değiştirmiyor. Olsa olsa, bu eğilime güçlü olarak karşı çıkan bir kesimin olduğunu anlatıyor.

Platform, öngördüğü "bütün halkın hukuk devletinde, herhangi bir sınıfın diktatörlüğüne yer olmadığını" vurguluyor. Yasama ve yürütmenin ayrılmasının "temelden önemli" olduğunu belirtiyor. "Parlamentarizmin üstünlüklerini" Sovyet sistemiyle birleştirmekten açık açık söz ediyor. Böylece yeni platform, her devletin egemen sınıfın diktatörlüğü, sosyalist devletin de proletarya diktatörlüğü olduğunu, onun da yasama-yürütme birliğine dayandığını anlatan Marksizmin devlet teorisinden, yaşamdan ne denli uzaklaşmış olduğunu bir kez daha belgeliyor.

Tabii, bütün bunlar, yetkisi ve otoritesi güçlendirilmiş bir "başkanlık sistemi" önerisiyle birlikte geliyor. Platform, Gorbaçov'un kişiliğinde yürütmenin gücünü, eski bürokratik sosyalist yapıdan çok daha ileri ölçülerde artırmayı öngörüyor.

Platform, bu arada kendi içinde olumlu bir değişiklik getiriyor. Brejnevof döneminde kabul edilen 1977 Anayasası'nın 6.maddesinin kaldırılmasını kabul ediyor. Komünist partisinin "öncü, yönetici rolü", onun yığınların desteğini yaşamda, pratik kavga-

nın içinde kazanarak, onlara gerçekten öncülük yapmasıyla gerçekleşecek bir işlemdir. Ancak, oportünizmin gelişmesine paralel olarak, partiye işçi sınıfının ve emekçilerin arası açıldıkça, bu rol geriye kaydı. Sonunda yasayla güvence altına alınan bir dayatma haline sokuldu. Dolayısıyla, partinin yönetici rolüne ilişkin anayasa maddesinin kaldırılması önerisi kendi içinde yanlış değildir.

Ancak, yıllardır sosyalizmde çok partililiği ısrarla reddeden ve hatta ideolojik işlerle görevli MK üyesi Vadim Medvedev'in ağzından buna teorik kılıf bile bulan Gorbaçov yönetiminin, şimdi 180 derece dönüş yapmasının altında bir bit yeniği vardır.

Bu bit yeniği, SBKP'yi biçimsel olarak bile komünist partisi olmaktan çıkarmayı hedefleyen "yenilenme" önerisinde yatıyor. İstedikleri sosyalist çoğulculuk değil, burjuva çok partililiğidir. Bu, en iyi, ideolojik ve örgütsel disiplini kalmamış, içinde hiziplerin cirit attığı, örgütsel olarak likide olmuş bir komünist partisiyle sağlanır. Bu açıdan, "çok partililik", Gorbaçov'un kapitalizme geri dönüş hedefiyle uyumludur.

SBKP'nin likidasyonunun örgütsel temellerini koyarken, "demokratik merkezîyetçilik ilkesini yeniden düşünme gereksinimi olduğunu" yazıyorlar. Bu ilkenin yenilenmesini(!), "parti içinde görüşlerin çoğulculuğu", "azınlığın kendi görüşlerini koruma hakkı" gibi kavramlara yaslanarak savunuyor ve şöyle diyorlar:

"Demokratik merkezîyetçilik ilkesinin yenilenmesi, parti saflarının demokratik birliğini sağlayacak ve kendi özgül iç örgütlenme ve disiplinleriyle hiziplerin oluşmasını getirecektir." (agy) (abç)

Komünist partisinin pratik likidasyonu anlamına gelen bu öneriler, önümüzdeki dönemde tartışmaya açılacak tüzük değişikliği taslağında daha da somutlaşmış olarak karşımıza çıkacaktır.

Platform, bu saydıklarımızın dışında genel sekreterlik makamı yerine genel başkanlığı getirmeyi, politbüroyu kaldırıp ondan daha geniş, cumhuriyet partilerinin sekreterlerini de içine alan bir prezidyum oluşturmayı öneriyor.

Platformun bütün önerileri, sonunda şu noktaya gelip bağlanıyor:

"Biz, yenilenmiş SBKP'yi işçi sınıfının ve bütün emekçi halkın çıkarlarını ifade eden, bir sosyalist parti olarak algıladık." (agy) (abç)

Biz tam da bunu, Gorbaçov yönetiminin, Batı'dakilerin benzeri sosyal demokrat bir partiyi amaçladığını söylüyorduk. Bu bize ayrıca, Gorbaçov yönetiminin "yeni SBKP"nin ileride nasıl bir ad değişikliğine gidebileceğinin de ipuçlarını veriyor.

Gelişmeleri izleyecek ve okuyuculara aktarmayı sürdüreceğiz.

Haluk Moralı

Grizu patlamalarının önüne geçip en basit yaşama hakkını bile vermiyorsa

Patlasın bu düzen

Biliyoruz, temel yasası kâr olan kapitalizm işçi sağlığı ve iş güvenliğine doğası gereği yeterli önemi hiçbir zaman veremez. Ama işçi kendi mücadelesiyle bugünkünden çok daha ileri önlemler alınmasını dayatabilir, dayatmalıdır. Yeter artık!

Merzifon'daki Yeniçelttek Kömür İşletmesi'nde 8 Şubat akşamı meydana gelen grizu patlamasında 66 işçi hayatını kaybetti. Patlamanın uzağında yer alan 8 işçinin cesetleri ikinci gün çıkarıldı. 58 işçinin cesetleri ise madenin 340 metre derinliğinde kapalı kaldı.

Hiçbir iş ve can güvenliğinin olmadığı madenlerde, yıllardır ardarda grizu patlamalarından, çökmelerden, hatta 1979 yılının Eylül ayında olduğu gibi sel baskınlarından binlerce işçi ölüyor. Kapitalizmin kâr hırsıyla dönen çarkları, işçileri de öğütüyor.

Bir hafta önce, Türkiye Taş Kömürü İşletmesi'ne bağlı Amasya maden ocağında aynı nedenden ötürü 5 işçi hayatını kaybetti. Yine bir hafta önce, 66 işçiye mezar olan madende zehirlenen 5 işçi hastahaneye kaldırıldı. İşveren, "bu zehirlenme değildir, bunlar sarhoştur" diyerek olayı kapatmaya çalıştı. Ama işçiler Merzifon Devlet Hastanesi'nden "karbondioksit zehirlenmesi" raporu alarak savcılığa suç duyurusunda bulundular. Olaydan 12 saat önce de 243 no'lu ocaқта gazın yükseldiğini işçiler işletmeye bildirdiler. Hatta gaz yükselmesinden dolayı işbaşı yapmak istemedikleri halde zorla, tehditle madene indirildiler. Bu arada işletmenin "tehlike yoktur" diye işçileri madene sokan yöneticileri, Polonya'dan getirilmiş olan malzemeleri dışarıya çıkartmayı ihmal etmediler.

Katliam çok şiddetli öfke uyandırdı. Madeni kurtarmak için işletmenin hava bacalarının kapatılması ve beton baraj kurulması halkın öfkesini en yüksek düzeye çıkardı. Bu, içeride yaşama olanağı bulunan işçiler varsa onları da bilerek öldürmek de-

mektir. Ayaklanan halk karşısında tüm çevreye asker yığıldı. İşletme yöneticilerini kaçırarak arabaya saldıran halk arabanın camlarını taş ve yumruklarla kırdı. Askerlerle halk arasında kavgaya düştü. Subayın birine yumruk vuran bir

kurulunda madencilikten, işletmecilikten anlayan tek kişi yok. Şirkete ortak belediyeler bir yana atılmış, üyeliğe seçim yitirmiş ANAP belediye başkanı, emekli albay, seçim yitirmiş milletvekilleri bu iktidar tarafından alınmış.

"İşletme müdürü Süleymancı, tarikatchı. Faciadan sonra, 'takdir-i ilahi, mukadderat' dediğini yörede herkes biliyor." (Cumhuriyet, 11 Şubat 1990)

Baykal'ın açıklaması bir gerçeği daha sergiliyor. İşçilerin canını düşünmeyen devlet, çoğu

gelen olumsuz karşılandı". "Olumsuz karşılanma" da ne söz, açıkça kovuldu, yuhlandı, hafta bazılarını yakayı zor kurtardı. İki bakan kalabalığın, "defolun gidin, sizi istemiyoruz, bizi enayi yerine koymayın, hesabını soracağız" diye bağışları arasında kendilerini güçlkle arabaya attılar.

Yeniçelttek işçileri sorunun yalnızca şu ya da bu hükümet, şu ya da bu burjuva partisi, şu ya da bu müdürle kısıtlı olmadığını, düzen sorunu olduğunu çok iyi bilirler. Çünkü onlar 1980 öncesinde işyeri konseyleri kurmuşlar,

işçileri, yine "işçilerin katili sömürdü düzenidir" pankartıyla karşıladılar.

Yeniçelttek katliamı yalnızca Yeniçelttek işçileri değil, tüm işçi sınıfı ve emekçiler arasında düzene öfkeyle karşılandı. Saygı duruşu, madenlere inmeme, miting, çeşitli yemek boykotları, izinsiz gösteri yürüyüşleri yapıldı. Ama yetmez, ne yapılsa yetmez. Dün Zonguldak, bugün Yeniçelttek, yarın Soma. Dün Kumkapı, bugün Petkim, yarın Kazlı.

Biliyoruz, temel yasası kâr olan kapitalizm işçi sağlığı ve iş

İşçiler, yaşama hakkını bilek gücüyle koparmalı ve bu katil düzen, bekçileriyle birlikte yıkılmalıdır.

genç "bugüne kadar kimseyi öldürmedim ama bundan sonra öldürürüm" diye haykırdı. Bu arada Türkiye Maden İşçileri Sendikası şube başkanı Necmettin Bilican da işçiler tarafından dövüldü.

SHP genel sekreteri Deniz Baykal araştırmasını yapıp döndükten sonra şaşırılmış bir şekilde gazetecilere şunları söyledi:

"Maden ocağı şirketinin yönetim

Alevi olan Yeniçelttek madencilerinin başına Süleymancı bir tarikatchı atamayı düşünmüştür.

Olay olduktan sonra devletin ulufe dağıtması, üç yetkilinin tutuklanması, burjuva basının duygu sömürsü yaparak yardım kampanyası açması ve burjuva partilerinden yöneticilerin geçmiş olsun ziyaretleri yapması hiçbir şey yazmaz. Yazmadı da!

Cumhuriyet'in kibarca belirttiği gibi, Deniz Baykal dahil, "her

madenin yönetimini, kömür üretimini ve çevredeki halka ucuz dağıtımını kendi ellerine almışlar, bir anlamda yeni bir düzenin filizlerini yaşıtmışlardı. Bu konseyler iş güvenliğinden de doğrudan sorumluydu ve gerekirse üretimi durdurabiliyordu. Birçok işçi bu yüzden mahkum edildi, işkence gördü, işinden oldu. İşçiler tutuklandılar ama bilinçleri özgür kaldı. Nitekim giden "yabancı" ziyaretçileri, Yeniçelttek

güvenliğine doğası gereği yeterli önemi hiçbir zaman veremez. Ama işçi kendi mücadelesiyle bugünkünden çok daha ileri önlemler alınmasını dayatabilir, dayatmalıdır. Yeter artık! Bütün işkollarında, küçük büyük bütün işyerlerinde somut önlemler alınması sağlanmalıdır. Bu en basit yaşama hakkı bilek gücüyle koparılmalıdır. Bu hakkı vermiyorsa bu düzen yıkılmalıdır.

Mehmet Erenler

Fırtına çağırır çığlıklar

Ah söylemesi zor
340 metre derinlikte
Bir mezar
Başucunda
66 ölü yazar

Saçları
Sağım saçak söğüt
Gözleri
Babadan kalma kömür
Çığlığı
Dağları aşar
İner yüreğimden vurur
-Babamı isterim
-Babamı verin bana

Ağlama yavrum
Ağlama güzelim
Dökme gözyaşımı madene
Zehirlenir

16 Şubat 1990
Ozan Öncü

Yeniçelttek işçileri 1970'ler boyunca şanlı, militan kavgalar verdiler. Bu resim 1976 grevi sırasında çekilmişti.